

BOEM@

LIVE LITERATURE

octombrie 2010 (Anul II) Nr. 10 (20)

BOEMA

Live Literature

Octombrie 2010 (Anul II) Nr. 10 (20) - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **ASPRA**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

10 / 2010

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Valeriu Valegvi
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, A. G. Secară, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Neculai
Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul www.boema.inforapart.ro
actualizat permanent de: InfoRapArt
Email: boema@inforapart.ro,
petrerau@yahoo.com
Telefon: **0726 337376**, **0336 800313**
ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Et. 3, Ap. 4, Galați, 800010

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Saint-Simon Ajarescu (p.8), Mircea-Marcel Petcu (p.20), Săndel Stamate (p.22), Poeme selectate de pe cenaclul literar online „Noduri și Semne” (p. 30)

Proză: Tania Nicolescu – Dincolo de jaluzele (p.3), Vasile Larco – Jurământul, Schimbul de locuință, Acuzatul nevinovat (p.12), Maria Tirenescu – Păturile (p.21), Cici Maria Drăgan - Monolog cu vizitiu (p.24), Marin Moscu – Surpriza Luminiței Moisescu (p.27)

Cronică de carte: Melania Cuc – Limbajul, antidot împotriva crizei globale (p.9), Dincoace de lumea dezlănțuită (p.26)

Note de lectură: Valeriu Valegvi – Adevărata călătorie (p.11)

Teatru: Radu Daneiescu – A 35-a victorie a lui Ștefan cel Mare, sau Bașcanii, sau Stat UE, fragment (p.14)

Eseu: Clelia Ifrim- Podul de piatră(p.13), Petre Rău - Resemnarea la români (p.18)

Eveniment: Maria Tirenescu – Poetul Șerban Codrin a primit titlul de “Mare Maestru Tanka, Renku și Haiku” (p.29), Redacția – Concurs Național de Poezie Haiku, Galați (p.29)

Meridiane: Luca Cipolla - Italia (p.5)

Comentarii: Petre Rău – Au fost prieteni Goethe și Beethoven? (p.7)

Religie: Mitruț Popoiu - Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan, partea a 10-a (p.28)

Istorie: Ana Maria Cheșcu – O pagină din istoria comunismului. Corneliu Coposu (p.23)

Cărți: Redacția – Cărți sosite la redacție, sept-oct. 2010 (p.30)

Grafică:

Coperta I : Victor Molev - Flower

Coperta a III-a: Imagini de la Festivalul Internațional "Serile de literatură ale revistei Antares", 2009 – Galați

Coperta a IV-a: Rezervația indiană Movila Coiotului – Arizona
Interior: Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Tania NICOLESCU

DINCOLO DE JALUZELE

Dincolo de jaluzele dimineața și-a făcut auzită prezența printr-un ciripit vesel de păsări, altele decât turturelele al căror uguit îi era familiar, dându-i senzația că este un explorator eșuat pe un țărnic necunoscut, care fremăta de viață.

Ana deschise ochii, simțindu-se parcă străină în propria sa lume, dar percepând în același timp că este cuprinsă de o calmă senzație de libertate.

Era momentul zero al zilei, momentul în care se simțea neîncorsetată de nimic, așa cum stătea în acele secunde lenevind în atemporal și-n acorporal, percepând doar pe sub pleoapele încă închise lumina și intrând în rezonanță cu toate acele sunete, de parcă ar fi fost doar o strună de vioară peste care arcul trecând, o făcea să vibreze așa cum doar el dorea. Era fracțiunea de secundă în care conștiința de sine, încă buimacă, nu pusese stăpânire pe ea și se simțea eliberată de toate acele speranțe deșarte, de senzația apăsătoare de amărăciune și într-un anume fel, simțea că nu-i mai pasă de ea; nu era o entitate distinctă, ci doar o părticică din acel tot luminos și sonor care o înconjura sau mai degrabă o cuprindea.

În acel moment știa că nimic din ce-i era dat să i se întâmple nu putea fi de nedepășit și mai ales că nimic nu era bun sau rău în sine, ci pur și simplu era doar un moment, o situație în care se afla. Un timp, a ascultat ciripelile care o transpuneau în acea stare de liniște și iată că primul gând s-a și trezit, strigându-i în ureche în loc de bună-dimineața că oamenii suferă de o anume stare de nebunie, pentru că trec prin viață cu ochii închiși și cu urechile astupate. Așa încât nu observă că de fapt trăiesc în paradis și de aceea se agită și caută cu disperare să deschidă toate ușile iadului... pământean. Zâmbi; știa deja asta...

Gândurile începeau să-i apară unul după altul, plutind fără țintă, pentru ca apoi să-i răsară pe neașteptate în față sub formă de clarificări pe care nu le mai aștepta de multă vreme și înțelegea că de fapt nu aparține nimănui și că nimeni nu-i aparține.

În acea clipă simțea că este doar o picătură din oceanul de viață, că rostul ei este să fie aici și acum și că adevărata bucurie ar consta în a-i fi de folos cu tot ce-i cere și atunci când îi cere... că fericirea există doar când încetează să cosească o clipă prezentă, dându-i voie să se manifeste și rămânând în ea... Și totuși, dincolo de ceea ce deja recunoștea a fi vocea conștiinței pe deplin trezite, care-i spunea toate

acestea, ca o elevă conștiincioasă care-și învățase bine lecția, ceva din ea revenea cu neliniște, parcă încercând să se asigure că tot ce simte în acel moment și tot ce vede deschizând ochii este cu adevărat... ea.

Ca și cum dacă ar fi fost să dea crezare celor citite pe diferite site-uri ezoterice accesate din curiozitate, nu ar fi reușit să se reîncorporeze pe deplin după acea călătorie nocturnă, pe care, așa cum susțineau acele informații, oamenii le fac în timpul somnului cu sau fără conștiință, susținuți de cordonul de argint - o imagine care-i plăcea mult - unde dorea sufletul fiecăruia. Și i se părea că pierduse o parte din sine pe nu se știe unde și că acum purta după ea doar o nevăzută și inconfortabilă haină de doliu... hmm... - zâmbi în sine sa - poate că șamanii știau ceva despre starea asta, poate că învățăturile șamanice ar putea fi luate în seamă...

Și gândurile continuau să treacă în goană venind nechemate de nicăieri și dispărând fără să aștepte răspunsuri...

Să cauți toată viața adevărul și să constăți la sfârșit că era la fel ca și cu... ochelarii pe nas - se ironiză - în sine ei. Fragmente de amintiri fulgurante i se strecurau în conștiință; flash-uri ce dispăreau la fel de repede precum apăreau...

"- Nu iubești oamenii..." - îi spusese pe un ton neutru maestrul Reiki la care ajunsese la sugestia homeopatei pe care o consultase și care îi sugerase cu oarecare prudență această variantă, poate intuind că sugestia ei ar putea stârni fulgere de mânie în ochii neîncrăzători ai Anei. O parte din ea chiar s-a revoltat atunci auzind propunerea, poate pentru că nu credea în acel gen de tratament care-i părea în cel mai bun caz un fel de manipulare, sau poate pentru că simțea că doctorița homeopată refuză să-și asume responsabilitatea vindecării ei și din acest motiv simțea, pe de o parte o culpabilitate difuză, iar pe de alta se revolta pentru că se simțea respinsă. Însă, o altă parte din ea acceptă propunerea care-i părea provocatoare. Și o acceptă poate și pentru că undeva, în adâncul sufletului său, simțea încolțind speranța - ca o păpădie adusă de vânt - că va putea scăpa de stările de disperare bruscă care o cuprindeau pe nepusă masă pe stradă sau chiar la servici, făcând-o incapabilă să-și mai stăpânească lacrimile care începeau să-i șiroiască pe față.

Și era în acea acceptare speranță și curiozitate copilărească de a putea vedea cum se petrec aievea miracolele, mai ales că mai citise câte ceva despre corpul energetic al omului, despre acea aură energetică care-i amintea de un vesel curcubeu, aură în care - îi spusese cândva o clarvăzătoare - se poate citi ca pe filelele unei cărți trecutul, prezentul și viitorul. Și pentru că homeopata tocmai pomenise de ansa energetică se simți brusc nu doar curioasă, ci și dornică să se confrunte cu ceea ce credea că va descoperi: adevărata imagine de sine, chiar dacă se simțea și destul de neliniștită la gândul că altcineva ar putea să o vadă așa cum era cu toate faptele ei bune și mai ales cu cele rele, de parcă ar fi urmat să se înfățișeze la judecata de apoi...

(continuare în pag. 4)

Și o senzație difuză de culpabilitate o făcu să ezite pe moment și să se teamă ca nu cumva să nu fie destul de acceptabilă și să se facă de râs... și cine știe, poate să fie admonestată ca un copil...

Dar amintirea acelei clarvăzătoare oarbe pe care o consultase cu ani în urmă într-un moment de criză existențială, când toată viața ei pe care până atunci o construise cărămidă cu cărămidă, părea să se fi prăbușit ca într-un taifun și care, simțindu-i neîncrederea, o întrebă de ce o privește ca pe "felul șapte", îi reveni în memorie. Și, odată cu ea, și speranța pe care clarvăzătoarea, în limbajul ei simplu, tradus de un medic, reușise să i-o transmită și care o ajutase să traverseze acea perioadă dificilă, speranță care în timp se pierduse pe undeva.

Dintr-o dată, dorința ca acel maestru Reiki să fie asemenea acelei clarvăzătoare și chiar mai mult de-atât, printr-o magie să preschimbe realitatea copleșitoare învinse, și nerăbdarea prinse să-i freamăte-n suflet. Suflet de furtunar... își spuse în gând, văzând cu ochii minții zbaterea păsării cu care se simțea suflet geamăn, printre crevasele dintre care se ridicau până la cer brațele lichide încercând spumegânde să o cuprindă, la fel cum viața de multe ori încercase și ea să o prindă în vârtoarea-i devoratoare. Viața, gândurile prinseră să i se învârtă în jurul conceptului.

Oare ce semnificație avea acest cuvânt atât de banal, repetat până la saturație pe toate canalele, pe toate vocile? Însemna doar capacitatea de-a te manifesta trecător și restrâns ca posibilități într-o carcasă mai mult sau mai puțin mulțumitoare, pe măsură ce deveneai conștient de mai marea sau mai mica ei asemănare cu modelul ideal al vremurilor și, eventual dezamăgit sau chiar repulsiv, mai ales după ce tăvălugul anilor își făcea simțită tot mai persistent prezența, sau aceea... viață presupusă veșnică ca o formă sau... fără o formă, a spiritului ce aparține conștiinței universale?

Oare există într-adevăr așa ceva, spiritul veșnic? Și dacă da - își continuă Ana monologul interior - ce rost ar mai avea atunci toate zbaterele astea, când mult mai eficient ar fi fost să te detașezi și să accepți toate experiențele care-ți vin desigur date, de... dar o voce interioară până atunci neuzită, prinse să chicotească, întrebând ironic cine și-ar bate capul să dea fiecăruia ins de pe această planetă o temă de viață cu scopul ca acesta să experimenteze și să învețe ceva... acel ceva pe baza căruia brusc, ar putea să treacă într-o nouă dimensiune... probabil tot o formă nedefinită și nematerializată... și tot așa, din dimensiune în dimensiune, până la ar ajunge în cea de-a noua, adică ultima, în care devii una cu Creatorul!?

Iar până atunci, cât mai alegi să mai rămâi pe această veritabilă Planetă a Maimuțelor, unde se pare că fiecare dintre locuitori a ales să vină, fie dintr-un spirit de sacrificiu, fie sperând să-și îndrepte greșelile anterioare și să învețe o anumită lecție care să-i ridice nivelul de vibrație, să devii un exemplu pentru cei a căror vibrație este prea joasă fiind legați prea mult de tot ce este material, pământean...

Plictisită de vălmășagul de gânduri care-și pierduseră orice urmă de bun simț agasând-o, Ana le puse punct, ridicându-se din pat să-și facă o cafea și trecând pe hol, zâmbi unei amintiri, dându-și seama că tare mai semănau învățăturile astea găsite pe diferite site-uri, cu cele pe care le auzise acasă la mama.

Mama... avea o piele atât de albă și ochi atât de albaștri, încât deseori, în copilărie, Ana cu tenul său creol, părea să se mire că-i este fiică și-și privea deseori cu ciudă pielea, mai ales vara când soarele i-o înnegrea, transformând-o într-o veritabilă țigăncușă, așa că de multe își privea mama cu invidie dar și cu o difuză nesiguranță, întreținută de atitudinea ei distantă.

Își amintea de faptul că, odată, pe când avea cam nouă ani și mergea pe strada orașelului de provincie - în care se stabiliseră pe atunci de puțin timp - împreună cu mama și cu fratele său mai mic, dolofan și la fel de alb și cu ochi albaștri ca ai ei, s-au întâlnit cu o cunoștință de-a mamei. Și-n timp ce sporovăiau ele două, cea doamnă i-a aruncat o privire scurtă și i-a spus mamei:

- Fata pare mai reușită decât băiatul...

În acel moment, Ana a simțit cum mamei parcă i s-a oprit brusc respirația, corpul i-a înțepenit și după ce a aruncat întâi o privire neliniștită fratelui său, a făcut o pauză care părea să nu se mai termine. Nu-și mai amintește ce i-a răspuns acelei cunoștințe.

Atunci a fost momentul în care i-a fost clar, pentru prima dată, că nu ea era preferata mamei sale... Și-n amintirile sale, acea clipă s-a dilatat părănd să fi oprit timpul din curgerea sa - oare pentru a câta oară! Dar până la urmă a trecut și ea cum au trecut atâtea altele asemănătoare, în care se simțea ignorată, privită precum ceva ce niciodată nu era în măsură să mulțumească criteriile mamei, însă niciodată nu și-a permis să-și simtă revolta sau gelozia față de fratele său nici măcar în gând, de teama a ceea ce-ar putea urma.

Amestecând gânditoare cafeaua în ibric Ana continua să se mire în sinea sa de dimensiunile catastrofice pe care mintea copilului de altădată le putuse imagina pentru ceea ce ar fi putut urma dacă ar fi îndrăznit să-și arate adevăratele sale gânduri, dorințe și sentimente, determinând-o să se baricadeze în propria sa lume, un adevărat castel cu metereze peste care planau în permanență nouri de griji și temeri pe care însă n-ar fi îndrăznit să le mărturisească de teama ridicolului. Nu-și amintea când anume se înrădăcinase teama asta în ea, însă imaginile i se derulau prin minte cu viteză, ca un film...

Iat-o pe la vârsta de trei ani. Mama lipsește, a plecat undeva cu bunica și, cu toate că a promis că se va întoarce repede, a trecut parcă prea mult timp de când lipsește, așa că Ana, cea de trei ani și jumătate, nemaiputând suporta așteptarea care-i părea fără sfârșit, privind încă o dată în josul străzii după mama care nu mai apărea, se hotărăște să plece în căutarea ei. Cu siguranță, se îmbărbăta ea în gând, nu poate fi departe.

(continuare în pag. 10)

Luca CIPOLLA

- Italia -

Luca Cipolla are 34 de ani și locuiește la Milano. Scrie versuri din adolescență și timp de șase ani a studiat limba română. A mai publicat în revista "Climate Literare" din Târgoviște (nr. 32, iunie-iulie 2010).

Assorta, dai gigli raccolta,
quale ardire ti contempla?
Il silenzio trova voce
dove anima di pietra ti sotterra.
Sarà pace o forse guerra?
Sarà fato come sparo nella nebbia?
Ma il silenzio ti seduce e l'orbita devia,
già soppesa e immacolata,
da quei gigli sollevata.
E diventi primavera...

Baragan

Ora non resta che chiudere gli occhi
e respirare piano
perché ti voglio assaggiare,
primavera,
ed addomesticare,
bella e gitana che sei
e distante,
e la tua corazza di mistero e vetro
si dissolve
nel tramonto che t'accoglie,
nel tramonto che riveste il tuo cammino...

Come dissolvenza...
piramidi di luce da veste che
traspare,
aere arrugginita nella polvere d'un sentimento,
lacrime calde dal lungo corso.
Dove i cani abbaiano poco
e le donne son scalze
ti cerco,
e la notte mi somiglia
nel rifugio che ci offre,
nel mistero che l'avvolge.

Lontana luce l'incoscienza
e tu qui
a segnare il mio cammino;
un petalo mi sfiora,
regina di quest'ora,
l'ora scritta dal destino.

Absorbită, dintre crini culeasă,
ce ardoare te contemplă?
Tăcerea găsește voce
unde suflet de piatră te îngroapă.
O fi pace sau poate război?
O fi ca și cum aș trage în ceață?
Dar tăcerea te seduce și orbita deviază,
deja înălțată și imaculată,
din acei crini ridicată.
Și devii primavară...

Bărăgan

Acum nu rămâne decât să închid ochii
și să respir încet
pentru că vreau să te simt,
primăvară,
și să te îmblânzesc,
frumoasă și gitană cum ești
și distantă,
și platoșa ta de mister și de sticlă
se dizolvă
în apusul care te întâmpină,
în apusul care îmbracă drumul tău...

Precum risipirea...
piramide de lumină din veșmântul care se
întrezărește,
aer ruginit în praful unui sentiment,
lacrimi calde din lungul drum.
Unde câinii latră puțin
și femeile sunt desculțe
te caut,
și noaptea îmi seamănă
în adăpostul pe care ni-l oferă,
în misterul care o înfășoară.

Lumina distanță inconștientă
și tu aici
pentru a marca calea mea;
O petală mă atinge,
regina acestei ore,
ora scrisă de soartă.

Coglier le ore, i minuti, i secondi
 come grani di sabbia
 e versarli nel cuore
 perché sempre m'appartengano.
 Ecco quella terra
 affacciarsi alla finestra
 quasi fosse un tuo saluto o un cenno
 fra le ciglia umide,
 e quell'istante il mio destino...

La brezza fertile non corregge
 la pelle riarsa
 e l'incognita muove dentro
 come canto di sirena
 tra le croci,
 ma dentro richiama alla vita
 una carezza, spiga di grano,
 questa terra senza speranza
 come me.

Così,
 abbagliato dalla luna
 e sedotto dallo spirito incerto dei falò,
 giocavo coi pensieri
 ove solo libera quiete m'ostruiva.
 Dov'è ora quella pace?

Sai confondermi,
 di quell'istante sai riempirmi...
 Un tempo forse avrei pianto,
 mi sarei aperto a te come foglia a primavera,
 oggi no,
 oggi sei tu,
 semplice poesia.

Nessuno ha danzato
 su quel campo,
 nessuno ha cantato
 se non lacrima di donna
 dispersa e lontana
 nel sudore d'una terra
 che spiga non accoglie...

Ti vedo camminare,
 accettato,
 foglie stanche al tuo passaggio.
 L'ora tradisce quell'attimo incerto
 in cui t'ho pensato,
 e più non esisto.

Să culeg orele, minutele, secundele
 precum firele de nisip
 și să le vărs în inimă
 astfel încât mereu să-mi aparțină.
 Iată acel pământ
 apărând la fereastră
 ca și cum era un salut al tău sau un semn
 printre genele umede,
 și momentul acela destinul meu...

Briza fertilă nu reface
 pielea uscată
 și necunoscuta se mișcă înăuntru
 precum cântecul de sirena
 printre cruci,
 dar înăuntru cheamă la viață
 o mângâiere, spic de grâu,
 acest pământ fără speranță
 ca mine.

Așa,
 orbit de lună
 și sedus de spiritul incert al făcliilor,
 mă jucam cu gândurile
 unde doar liniștea liberă mă împiedica.
 Unde este acum pacea aceea?

Știi să mă confunzi,
 din acel moment știi să mă completezi...
 Cândva poate ai fi plâns,
 m-aș fi deschis ție precum frunza primăvara,
 astăzi nu,
 azi ești tu,
 simplă poezie.

Nimeni nu a dansat
 pe câmpul acela,
 nimeni nu a cântat
 decât lacrima de femeie
 îndepărtată și distantă
 în sudoarea unui pământ
 care spic nu primește...

Te văd mergând,
 resemnat,
 frunze obosite la trecerea ta.
 Ora trădează
 acel moment incert
 în care m-am gândit la tine,
 și nu mai exist.

Petre RĂU

Au fost prieteni Goethe și Beethoven?

Beethoven, cel mai mare compozitor din istoria muzicii, desigur, frecventa adesea sălile de concert, cafenelele de artiști sau birourile editurilor muzicale.

Cu privire la povestea întâlnirii dintre Goethe și Beethoven cu cortegiul imperial, Andrei Cornea susținea în cartea sa intitulată "Noul - o poveste veche" (Ed. Humanitas, București, 2008) că Goethe era un om al trecutului care face reverențe unei ordini universale, un individ aplecat spre permanent spre recunoașterea tradiției, în timp ce Beethoven, dimpotrivă, sfida toate regulile, le încălca fără prea mari scrupule, interpreta mereu rolul rebelului, al omului modern.

În aceste condiții au putut fi prieteni adevărați cei doi titani ai începutului de secol XIX? Goethe și Beethoven s-au întâlnit pentru prima dată în vara anului 1812, la Teplitz, o localitate balneară, în prezent o localitate din Cehia, prin intermediul unei bune prietene Bettina von Arnim (născută Brentano).

Critica îl consideră de Johann Wolfgang Goethe drept cel mai important scriitor al Germaniei, trăind într-o perioadă de glorie a romantismului german. Însă mulți nu știu că el s-a impus și prin contribuții însemnate în domeniul științei, fiind în dese ipostaze, pe lângă un cunoscut critic și teoretician al literaturii și artei, un adevărat geolog, botanist, anatomist, fizician sau istoric al științelor.

Încă din copilărie Goethe a luat lecții de muzică. Dar lui i-a fost dat să devină un adevărat monument cultural al Germaniei, iar ca scriitor a fost adulat și invidiat de admiratori din întreaga lume. Beethoven însuși, dar și Schubert și alții, au pus pe note multe din poemele de dragoste ale lui Goethe.

Prin contrast, viața lui Ludwig van Beethoven a însemnat o grea încărcătură de suferințe, traversând adevărate crize de disperare, în special în fața infirmității pe care avusese grijă să și-o mascheze suficient de bine în primii ani, dar care a ieșit la iveală în primăvara lui 1801. S-au scris multe lucruri - și nu se știe nici azi cât este adevăr și cât este legendă - despre caracterul său taciturn, de om închis, aproape impenetrabil, despre lipsa de menajamente cu care îi trata pe cei care îi erau antipatici etc. Dar se spune adesea la fel de apăsător că era taciturn, dar și volubil, închis și impenetrabil cu unii, dar sincer până la candoare cu alții. Nu s-a sfiit însă niciodată să dea glas opiniilor sale, să se manifeste ca un consecvent adversar al opresiunii și nedreptăților de orice natură.

Beethoven îl considera pe Goethe „*luceafărul literaturii germane*”, așa cum obișnuia uneori să-l numească. DE fapt, Goethe era pentru el scriitorul pe care îl admira cel mai mult. Această admirație părea una sinceră, așa cum reiese dintr-o declarație cu referire la fanfaronada celor din suita imperială care reușea să-l irite de multe ori pe compozitor: “*Când*

Goethe și cu mine suntem împreună, domnii aceștia trebuie să simtă marea noastră”.

Cu doi ani înainte de a-l întâlni personal pe bardul de la Weimar, Beethoven i-a închinat câteva lieduri și a compus uvertura Egmont - inspirată din piesa cu același nume, susținând că a făcut asta „*numai din dragoste pentru poezia sa, care mă face fericit*”.

Goethe era cu două decenii mai în vârstă decât Beethoven. Și totuși, nu diferența aceasta semnificativă de vârstă i-a împiedicat pe cei doi să lege o veritabilă și trainică prietenie, ci mai degrabă caracterele lor mult prea deosebite.

Spirit rafinat, cunoscător complet al codului bunelor maniere din epoca sa, cu tactul și finețea gesturilor unui adevărat diplomat de carieră, Goethe nu putea accepta cu ușurință purtările lipsite de orice convenționalism ale lui Beethoven, comportamentul lui impetuos care deseori evidenția mai degrabă impolitețea decât gentilețea. Cu toate acestea, Goethe era impresionat de personalitatea și talentul autentic al compozitorului. Însă, așa cum o și mărturisea, uneori era de-a dreptul intrigat și incomodat de tumultozitatea personalității acestuia. Adresându-se unui critic muzical al vremii, după ce împreună îl ascultaseră pe Beethoven cântând la pian, poetul și-a manifestat condescendența, dar și neliniștea sa, astfel: “*Talentul lui m-a uluit. Dar este o personalitate eminentamente rebelă și de fapt nu greșește atunci când găsește că lumea este detestabilă... E foarte scuzabil și merită să fie foarte compătimit, pentru că auzul îl părăsește, lucrul poate mai puțin dăunător pentru creația sa muzicală, cât pentru contactele lui cu societatea. Taciturn din fire, infirmitatea îl face și mai închis în sine*”.

În mod paradoxal, Goethe nu a lăsat, nicăieri în scrierile sale, vreo urmă că l-ar fi cunoscut pe Beethoven. Unii biografi ai scriitorului argumentează că acesta s-ar fi temut cumva de muzician, a cărui furtunoasă creație îi tulbura o seninătate dobândită cu mare trudă și cu prețul a nenumărate renunțări. De altfel, în acest sens se invocă și o mărturie a compozitorului Mendelssohn-Bartholdy în care relatează că genialului creator al lui Faust nu-i făcea deloc plăcere să aducă vorba despre Beethoven, chiar și l-a câțiva ani după moartea acestuia.

Se mai povestește că Goethe s-a lăsat foarte greu convins să meargă la un concert în care se interpreta Simfonia a V-a (a Destinului). Cel care afirma cândva despre Beethoven că “*nu am văzut niciodată un artist mai concentrat, mai energic și mai sensibil*”, înfiorat fiind de începutul dramatic al compoziției muzicale la care asista, s-a trezit în timpul concertului comentând în șoaptă: “*E o muzică în același timp grandioasă și dezlănțuită: ai impresia că sala este pe punctul să se năruie*”, iar la finalul primei părți, palid la

(continuare în pag. 25)

Saint-Simon AJARESCU

KERIGMA

(sau muncirea în strajă lăuntrică a mesajului)

În memoria lui Pierre Teilhard de Chardin

Vedenie contemplativă... și... gata?! - una adică
dintre protuberanțele astrului Solis alungită
anotimpuri în șir stadie după stadie până la
omul stingher
patinează peste fostele și viitoarele-ntinsuri –
ce-și au negativul de spirit în el –
transportându-i aura de aur a undei de organism
și zăpușeala continuu degajată de reverii
de o zare mototolită de vânturi la alta
ca de la o arșiță vie-a-tot la o ardoare
vie-a-tot...

Yadarnicul face fețe-fețe pe chipul Celor Asemenea Ție.
...Dimensiunea Umană nu-i o biată dimerlie
cu rugină pe doagă
în mâna unor gnomi de serviciu la seceriș...
Vei afla: suferința nu-i pentru nimeni un salvconduct.
A suge – setea! setea! – cu sațiu meditat
cu grabă întoarsă
crengi boante de saxaul.
Saliva unui astfel de-anahoret
învie? ori omoară? cămila?!

A înghiți – foamea! foamea! – lăcuste (fără
prihană) eșuate pe dune.
Băierile de foc sărat ale insuflului tău
spasmodic se strâng...

A îndura simunul khamsinul habbobul încercând să afli
gradientul de singurătate al omenirii.
Inimă surd izbită (din oră în oră) de microliți
întru noxa pustietății
pentru o nouă ordine psihică pe plan mondial...
lată niște ochi albaștri
cu dioptrii radio-vizionare
glazurați de nisipuri.

Oh, nisipiștea: pompată direct în suflet!
Litosfera mărunțită milenii până la colburi adânci
copleșește-n intimitatea lui! în răzoarele lui de foneme
sunetul de pe suprafața Nălucii Fierbinți
de care te lași siderat...

Odată și-odată-n eternitate: chin și suspin.
Urgisitule de habbob
oropsitule de khamsin
sinistratule de simun...

Punctele tale cosmice te părăsesc și revin!
"Caii-putere ai buneivoințe mâniate pe reauavoință
au potcoave de granit" îți murmuri, cu ochii
aproape fierți.

Lupta cu Aparența e o săpare de Cer, fără somn!
Iată un Soare-mai-puțin-real
Decât Parhelia sa!...

Amarii tăi neuroni suferă de insolație unul câte unul.
Animus și nisip – aerosoli
De piatră seacă: ce anumit smog!...
Și singura? singura oază e limba ta?!

Jur-împrejur scaie'l cu clorofila aproape abstractă.
Domesticirea șacalilor solitari
lângă lunula de umbră – efect bumerang.
Îi înveți

să latre
la

miraj!...

Mininge și retină: două vrăjite „piei de sagri”.
Gândind mai d e p a r t e – se micșorează
meningele (și viața).

Văzând mai d e p a r t e – se micșorează
retina (și viața!).

Feșeleag de trăire! A r a b e s c în patru dimensiuni.
Ziua prin tot pustiul – materie pâlălaie
cu moleculele fantomatice
din care extragi obiecte veșnic neidentificate.
Acest munte risipit propriei spațialități
cumpănindu-se cu sine însuși

sub chip de cronism imediat.

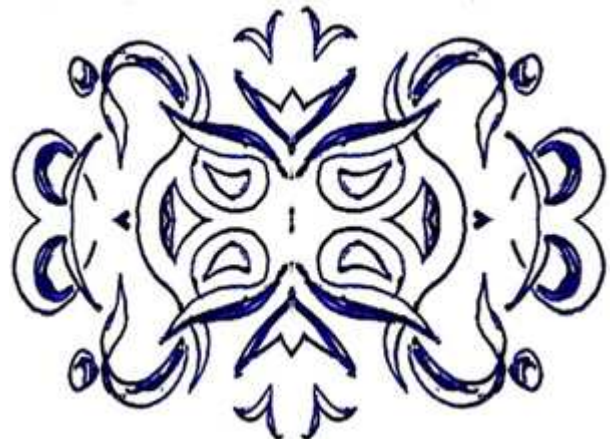
Noaptea în t o a t ă pustia – canion înalt! rotund!,
împrejurul căruia pâlălaie s p i r i t u l –
almicantarat incandescent: îl rulezi
(ah, zelul face senzație în tine!), îl depeni –
c-o mână răcită de frisoane și cu o mână

înfierbântată de febre

cu rugăciunea pârjolită la intemperia făpturii proprii
cuget prefăcut în câmp telepatric,
plasmă de forma teoretică a Eka-Omului – îl depeni
pe o vertebră de pustnic a n t e r i o r!...

Popoarele scapă de Lumea a s t a, nu grabnic,
dar sigur.

Divinul intră și iese prin Black – Holes fără păs
incendiind cu chakrele sale imense și nebuloase
credința și necredința
Umanității!...

desen de Elena-Liliana Fluture

Melania CUC

LIMBAJUL, ANTIDOT ÎMPOTRIVA CRIZEI GLOBALE

**Petre RĂU - De Lingua Universalis, Ed. Antares
Galați, 2007, 224 pag., ISBN: 978-973-88484-2-9**

Deși au trecut trei ani de la apariția volumului, abia azi am avut șansa să-l citesc și, recunosc, astfel am beneficiat de un extraordinar exercițiu de logică, experiență nesperată într-un spațiu lingvistic mai puțin bătătorit fie și numai de către cei care slujesc în numele Cuvântului, a Comunicației în general și în particular când vine vorba despre vocația care, atunci când există, nu are nici început, nici sfârșit.

Petre Rău are meritul de-a ne așeza dinaintea oglinzii unei lumi care cuvântă prin toate dimensiunile sale și, dacă prefațatorul cărții, Paul Sân-Petru, îl numește „un renescentist modern” - eu cred că prin complexitatea personalității sale intelectuale, Petre Rău se detașează de plutonul căutătorilor de conexiuni care fac din lumea reală un loc în care ființele și lucrurile se înlănțuie, trăind într-o solidaritate inexplicabilă, dar care transpare prin logosul evident, sau, și mai pregnant, prin cel intuit.

Este o carte densă ca idee și care nu a fost scrisă sub imperiul unei inspirații de moment. Este o cheie, o fișă enciclopedică de realități pe lângă care noi, muritori grăbiți, trecem fără să le percepem de cele mai multe ori.

Așadar, lecturarea unei astfel de lucrări nu se face la lumina becului din bucătărie, - ea cere o pregătire a simțurilor, o deschidere a minții către ceea ce ar putea șoca prin evidența absolută și pe care, ca Toma Necredinciosul, am ignorat-o prin neștiință. Cartea de față se citește în liniștea bibliotecii, într-un loc unde trecutul și viitorul se întâlnesc în prezent, pe același raft, - punct comun dar cu dimensiuni infinite, cu întrebări la care trebuie să încercăm și noi, cititorii, să le dăm un răspuns.

„Geneza limbajelor” este un eșantion din incursul care ne așteaptă citind una câte una cele peste 200 de pagini. Incitant, brodat pe ghergheful unui realism aproape matematic, capitolul în sine este la urma urmei un codex filosofic atemporal și care se cere însușit individual dar și așezat în lumina și complexitatea globalizării inevitabile.

Căutarea Omului, dorința de a explora necunoscutul și a se întrece pe sine, teama și curajul în fața necunoscutului... toate detaliile întregului sunt

așezate în matricea unui paralelism cu ceea ce înseamnă limbajul în formulele sale ordinare sau inedite. Întâlnim și noțiuni clasice, pe care autorul reușește să le recompună după calcule proprii dar și urmărind “rețetarele” unor personalități planetare cu rol indiscutabil în dezvoltarea intelectuală și nu doar, - temerarii intelectului societății terriene.

Talentul scriitorului rafinat care este Petre Rău, face din cartea aceasta o lectură mai mult decât agreabilă. Scrisul fără împotmoliri și substanța ideilor pe care le expune sunt rarismime în multe dintre capitole sau, acolo unde se suprapun pe planuri care au mai fost “cercetate” - autorul știe să folosească cu ingeniozitate de predigistator nuanțele, - ne oferă tematici vechi în haine noi, - transferă întrebările vetuste în câmpul de bătaie al vizionarului care este.

Deși știam, sau doar intuiai că „vorba i-a fost dată omului pentru a-și ascunde gândurile” - din paginile cărții aflăm că... limbajul este mai altminteri decât am fost învățați noi, cei care ne-am școlit între jaloanele realismului concret și pipăibil.

Platon, Rudyard Kipling, Levi Strauss, Franz Rosenzweig și alte personalități care au rupt inerția umanității, sunt aduse în paginile volumului, dar prezența lor este doar motivul pe care autorul îl folosește cu abilitate pentru a ne determina că, imediat ce am ajuns la finalul cărții De Lingua Universalis să continuăm lectura, în bibliotecă, aplecându-ne asupra tomurilor care țin loc de căpătâi Lumii.

Limbajul este motorul și esența supraviețuirii, o unitate de măsură a inteligenței individuale și nu numai.

(continuare în pag. 10)

Dacă viitorul ne va oferi limba universală? Iată o întrebare aparent fără răspuns, dar care ne motivează în visul umanității, un vis care se infiltrează în realitate, așa cum apa se scurge în nisip și, laolaltă, formează liantul zidului în care personalitățile noastre sunt doar niște cărămizi.

Globalizarea și Internetul... Teme de discuție pe forumurile de tot felul dar și în aulele universităților celebre, sunt percepute de autorul cărții de față ca o mutație ce ne sperie dar care ne și atrage hipnotic. Cu date certe, prin studii persoane sau preluate din surse de încredere, autorul nu se joacă de-a ghicitul în cafea, - leagă firele rețelei informatice actuale, pune în cotext istoricul fenomenului și privește viitorul Limbajului universalis cu convingerea că toate își au rolul lor bine definit. Progresul tehnologic și Limbajul sunt două lonje cu care acrobatul, omul contemporan, merge pe sârma prinsă deasupra unei arene din care "leii" puterii politice își cer partea lor din curajul zburătorului. Sacrificiul omului de știință, a filosofului: a gânditorului.

Petre Rău ne oferă necondiționat informație, cartea sa este ca un terminal de computer și noi putem alege ceea ce ne interesează, - putem fi liber-arbitrul care optează pentru partea plină sau... partea goală a paharului.

În acest sens, autorul cărții și-a găsit eșantionul de cititori care sigur nu vor moțâi cu cartea în mână, odată ce au citit primele pagini. Incitantă. Bine scrisă. Inteligentă. Iată doar trei repere care, cu o promovare americană, De Lingua Universalis ar putea ajunge un best seller. Pentru mine va rămâne printre puținele cărți bune pe care am avut bucuria să le citesc în ultima vreme.

(urmare din pag. 4)

Se vede pășind pe stradă, atât de mică în comparație cu tot ce este în jur... și strada pare atât de lungă, încât nici ea nu știe cum, dintr-o dată lacrimile încep să-i curgă șiroaie pe față și ea și le șterge cu pumnii, smiorcăindu-se din ce în ce mai tare și sunetul propriului plâns îi dă senzația ciudată că n-ar mai fi singură.

Peste drum observă printre lacrimi, două femei care discută între ele și o privesc în treacăt ca pe cineva care a deranjat inutil liniștea de amiază a străzii, așa că își domolește plânsul și trece mai departe, căutând să dispară mai repede din raza lor vizuală. Și apoi, cu uimire și încântare, întâlnește în drum o ciușmea turcească, la care este lumea adunată și multă animație, așa că pașii i se opresc singuri ca să poată privi pe îndelete tot ce vede. Dar, pe neașteptate, în fața ei apare un călăreț pe un cal uriaș care, observând în ultima clipă năpârstocul ce-i stă în cale, își strunește calul brusc, iar acesta se

ridică pe picioarele din spate nechezând. Ochii Anei se dilată de spaimă, dar tace și nu se poate mișca din loc. Însă călărețul coboară din șă și se apropie de ciușmea și are în mâinile murdare un săpun atât de trandafiriu... care se umple de clăbuci murdari, observă ea, simțind o părere de rău pentru că, ceea ce o fascina, devine dintr-o dată... banal.

Într-un târziu, pașii Anei se urnesc mai departe și ajunge la găzdarie unde totul este pustiu. Privește, nevenindu-i să creadă ceea ce vede și fără să mai aibă puterea de a suspina, cu spaima înnodându-i-se în gât, se întoarce pe drumul spre casă trecând pe lângă un gard pe care, cocoțați, mai mulți copii strigă de zor în gura mare privind-o cu obrăznicie:

- Burtă goală, bagă-n oală și o fierbe și-o mănâncă!

Le aruncă cu coada ochiului o privire, întrebându-se dacă nu cumva ei îi sunt adresate cuvintele ce-i par de ocară, dar fiindcă nu se știe o "burtă goală", trece mai departe, prefăcându-se că nu-i aude. Și uite, la câțiva metri mai jos, în fața ei, două femei, una mai tânără și alta mai bătrână, ducând două fetițe care seamănă între ele ca două picături de apă, o observă și, agitându-se în jurul ei ca niște cloști, fără s-o mai întrebe nimic pe Ana care deja este amuțită de uimire amestecată cu spaimă în fața avalanșei de evenimente care o asaltează, decid să o ia la ele acasă.

Din filmul rămas fragmentar în amintire apare scena în care femeile le piaptână pe rând pe cele două fetițe și pe ea, și pieptenele se încâlcește în păr și doare și fetițele vociferează, așa că cea care pare să le fie bunică le ceartă, atrăgându-le atenția asupra comportamentului "frumos" al Anei care acceptă totul în tăcere, deși o doare și pe ea. Abia acum Ana își dă seama cu uimire că nu a scos nici un scâncet și se miră în sine ea că a obținut așa de ușor lauda la care nu se aștepta și cu care nu era obișnuită, doar... tăcând. Apoi ies cu toate iar pe stradă și parcurg drumul în sens invers, până ajung la răscrucea la care Ana își recunoaște strada și dintr-o dată le vede, pe mama și pe bunică, stând în mijlocul străzii și privind neliniștite și neajutorate...

Nimeni nu a certat-o atunci, mai ales că femeile care au adus-o, i-au lăudat... cuminenția.

Trimisă apoi să-și facă somnul de după-amiază în semiîntunericul din încăperea, Ana se ghemui în poziția sa preferată și, legănându-și capul pe pernă până începu să amețească, închise ochii - jaluzele dintre ea și această lume copleșitoare - adormind. Și somnul o cuprinse în brațele sale ocrotitoare, legănând-o până la începutul... următoarei runde.

Valeriu VALEGI

ADEVĂRATA CĂLĂTORIE

Imediat după evenimentele din decembrie 1989 am recitat, cu o curiozitate și o plăcere nealterate, romanul „Zahei orbul”, singurul roman al poetului Vasile Voiculescu (scris între anii 1949-1954 și editat în anul 1970).

M-a fascinat povestea tensionată a lui Zahei, zbaterea acestuia de-a se lumina pe sine, aspirația la cunoașterea lumii și toate acestea pe un traseu sinuos, obturat și provocat de prezența „gropii gunoaielor” din Floreasca (peisaj ce amintește de „groapa” lui Oatu din romanul lui Eugen Barbu) sau de tablourile ignobile ale ocnei în care își ispășește pedeapsa purificatoare...

Mărturisesc că nutresc pentru scriitorul Vasile Voiculescu o sinceră apreciere precum și o atracție spirituală puternică.

Pentru cei care se simt fascinați de scriitura cât și de personalitatea sa, cartea lui Marius Oprea – „Adevărata călătorie a lui Zahei” (V. Voiculescu și taina Rugului aprins – Editura Humanitas, București, 2008 – 317 pag., preț neprecizat) este, cu siguranță, încă un motiv de a și-l apropia și de a-l înțelege. Marius Oprea își depășește calitatea de cercetător pasionat printre hâțișurile arhivistice și dă dovada calităților sale de scriitor, de bun portretist și de povestitor cu har.

Autorul mărturisește: „Redau aici călătoria adevăratului Zahei și a insoțitorilor săi – cea prin intuneric și temniță. M-am oprit asupra acestei istorii pentru că de o tulburătoare și crudă trăire a propriei ficțiuni, precum cea de care a avut parte poetul spre sfârșitul vieții sale, nu au parte indeobște oamenii de rând și ea nu se întâmplă în fiecare zi”.

Subtitlul cărții este – V.Voiculescu și taina Rugului aprins și este compusă din 9 capitole cu câte un citat din romanul Zahei orbul drept motto.

Firul roșu pe care autorul îl urmărește cu acribie este personajul Zahei din romanul omonim ce se confundă până la identitate cu persoana scriitorului Vasile Voiculescu, trecut prin bolgiile unei închisori urmare unei condamnări absurde („Arestat la 73 de ani pentru marea vină de a scrie poezii în care „noua orânduire nu-și avea locul”, după cum constatase justiția R.P.R., Vasile Voiculescu a fost singurul care a parcurs cărările imaginate pentru eroul propriei ficțiuni”).

Societatea din acele vremuri tulburi se simțea „vizată” de versuri precum: „Cunosc de mult o blândă țară veche, /Se-nvecina cu basmul și balada:/ Avea mai gingaș sufletul ca mlada...” (Cerșetorul); „Tu, verb al slavei, cât sunt de pigmeu,/ Ferește-mă să nu fac tarabă/ Si-n orice poezie cât de slabă/ Să-ntind un tainic strop de Dumnezeu.” (Neagra labă).

Vasile Voiculescu este cercetat începând cu noaptea din 5 august 1958 și apoi judecat pentru „vina” de a fi participat cu lecturi la ședințele Rugului aprins (o societate religioasă înființată în anul 1946 dar dizolvată ulterior) ce se țineau la mănăstirea Antim. Prin sentința nr. 125 din 8 septembrie 1958 Vasile Voiculescu a fost condamnat la 5 ani temniță grea și 5 ani degradare civilă, pentru săvârșirea infracțiunii de uneltire contra ordinii sociale, faptă prevăzută și pedepsită de art. 209, pct.1 Cod penal al RPR.

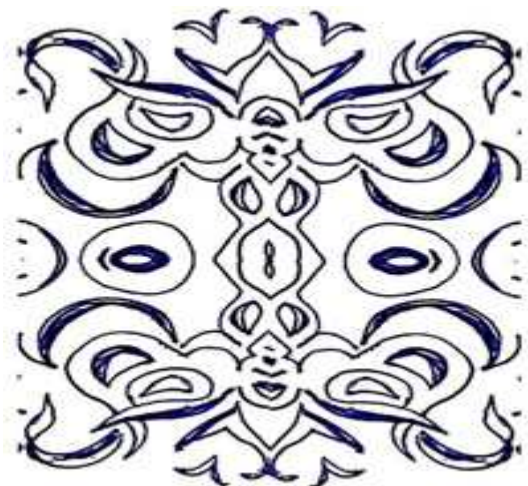
Și astfel, peste capul scriitorului care, după decesul soției, își propusese să ducă o viață liniștită, lipsită de distracțiile și plăcerile vieții cotidiene, a căzut această sentință cu efect de ghilotină.

Deși nu a executat în totalitate pedeapsa, chinurile și umilința l-au marcat, ținând cont și de vârsta sa înaintată, mai ales fizic.

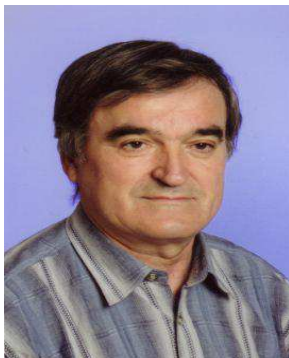
Ce l-a ținut treaz și întreg la minte în această foarte grea încercare? Autorul ne dumirește: „Voiculescu era de două ori ocrotit față de această trecere a timpului. Se refăcea în rugăciune și în lumea versurilor fără de moarte. Toți care au ajuns în preajma lui i-au păstrat o amintire de neșters: părea luminat dinăuntru...Se hrănea parcă din Duh Sfânt și era un creștin desăvârșit”. Puterea tămăduitoare a Credinței!

Perioada petrecută în detenție a fost pentru scriitorul martirizat un prag, trecut către purgatoriu cu o eleganță ascetică sincer trăită.

Cartea istoricului Marius Oprea face dovada unor reale calități de scriitor. Se citește cu mare plăcere, pe nerăsuflăte.

desen de Elena-Liliana Fluture

Vasile LARCO

Jurământul

Sabina și Viorel sunt căsătoriți de cincisprezece ani. Rodul căsniciei, doi copii, unul mai frumos ca celălalt. Un băiat și o fetiță. Băiatul seamănă leit cu mama, așa le potrivește Dumnezeu, iar fetița nu seamănă cu tatăl frățiorului ei.

Tata este constructor, execută amenajări interioare, după ce a căpătat experiență în străinătate vreo zece ani. Scumpa lui soțioară, acum este casnică, dar a lucrat și ea peste granițele țării noastre, tot un deceniu și în aceeași perioadă cu soțul ei, dar în localități diferite. Copii au apărut în familia lor după întoarcerea în țară. Au revenit în locurile natale cu două priorități: doi copii și o vilă, adică o casă așa cum au văzut ei prin locurile pe unde au umblat. Copiii nu s-au lăsat așteptați prea mult, iar vila este aproape gata, amplasată la ieșirea din localitate, la marginea orașului: aer mereu proaspăt, liniște deplină, departe de ochii și urechile vecinilor. Aici au un singur vecin, pe nume Ursu.

Viața își urmează cursul, copiii cresc, iar vila este pregătită pentru a fi stropită cu agheasmă și cu șampanie. Ultimele finisări exterioare, straturi cu flori, grătarul din curte pentru mici și fripturi, alei betonate, porți telec-omandate, sonerie și așa mai departe. Se stabilește ziua sfințirii noii locuințe. Vin invitații, preotul, totul e pregătit pentru ceremonie. Toți sunt ochi și urechi. Dar, în timpul slujbei religioase, soțului, adică lui Viorel îi ajung la urechi, de undeva din spate, abia percepute, vorbele: „ce bine seamănă fata cu Ursu!”. Privește și Viorel mai atent la amândoi, vecinul Ursu fiind și el de față. Parcă seamănă, parcă nu. Se termină ceremonia, pleacă toată lumea, iar Viorel nu avea astâmpăr și deschide discuția:

- Sabina, am aflat că fetița nu este a mea!

- Ei, cum așa? Ce-ți veni?

- Ascultă, spune-mi drept, fata nu-mi seamănă! Nu-i a mea! E a lui Ursu.

- Viorele dragă, ce-i cu tine? Cum să fie a lui Ursu? E a ta, a noastră.

- Nu-i adevărat! Am auzit ce vorbește lumea, iar acum observ și eu.

- Mă jur că-i fata ta! E a noastră!

- Bine jură!... Nu așa, nu aici. Mergem la biserică, în fața preotului.

Merg la biserică, Viorel îi spune preotului despre ce e vorba, acesta acceptă înfățișarea, iar la întrebarea: „ai păcătuit cu Ursu, te-ai culcat cu el”, femeia răspunde hotărâtă: „NU!” Soțul, mulțumit de răspuns, plătește duhovnicului pentru serviciu, o ia pe Sabina de mână și

pleacă acasă. După câteva zile, Ursu se întâlnește cu Sabina, care îl informase pe învinuit de jurământ și-o întreabă cum a jurat, la care ea zice: „Am jurat cum trebuia, că nu m-am culcat niciodată cu ursul. Dar, tot timpul m-am gândit la ursul din pădure, nu la tine, dragul meu!”

Schimbul de locuință

Pentru a treia oară îmi despachetez bagajele, pun sandvișurile pregătite pentru drum în frigider, golesc termosul de cafeaua fierbinte ce urma a fi savurată în acceleratul de clasa a doua de Mangalia și blestem în fel și chip pe nu știu cine, adică știu, pe cel ce-a inventat **porcăria asta!** Câte visuri, câte planuri îmi făcusem pentru cele două săptămâni ce urmau a fi petrecute departe de ceea ce a fost sufocant un an de zile, de stresul zilnic, de vecinii care au ochi și urechi peste tot, de vânzătoarele care cresc prețurile de la o zi la alta, precum și de reclamele insistente de la televizor, care apar atunci când aștepti să apară altceva! Dar, decât să mi se întâmple ceva rău, ferească Dumnezeu, mai bine evit, renunț. De ce să plâng după aceea, că nu degeaba am fost prevenit, se pot întâmpla atâtea: deraieri de trenuri, ruperi de poduri, cutremure (și... aveam cazare la etajul zece), electrocutări etc. Dumnezeu ține cu mine, de aceea mi-a trimis un semn. Să renunț, că e mai bine. Și renunț. Dar... fir-ar să fie, chiar nu mai pot pleca nicăieri?! Ei, lasă că vă arăt eu vouă! Până la anul mă mut! Mă mut lângă gară. Lângă peronul gării! Să vă văd eu atunci, **pisicilor negre**, pe unde o să-mi mai tăiați calea!

Acuzatul nevinovat

- Onorată instanță, nu-s vinovat! E drept că i-am tras domnului de față patru perechi de palme, dar am făcut-o ca să-l trezesc! Îi venise rău. Era galben la față, ca unul ieșit din ajutorul de șomaj. Eu nu-s vinovat că a căzut în șanț și s-a lovit la cap.

- Dar portofelul, portofelul, de ce i l-ai luat?

- A! Da. Îi căutam buletinul, să văd cum îl cheamă, să pot anunța Salvarea. Deodată am văzut că și-a revenit, nu mai mișca și l-am așezat pe bancă. Nu aveam eu inimă să-l las jos, că putea răci. Cum portofelul avea bani, l-am pus la mine în buzunar, să nu i-l fure cineva.

- Dar, ceasul de la mână, verigheta, căciula, haina de piele, de ce i le-ai luat? Probabil tot din grija ce i-o purtai...

- Da, onorată instanță! Le-am luat să nu i le fure cineva. Știți dumneavoastră câți borfași sunt pe aici! Îl puteau jefui...

- Ei, dacă ai fost atât de „grijuliu”, știi acum cât îți dăm pentru asta? Cam cât crezi că poți primi?

- De primit, primesc oricât, onorată instanță! Numai să nu-mi luați nimic!

Clelia IFRIM

Podul de piatră

În copilărie cântam, împreună cu ceilalți copii cu care mă jucam, un cântec pe care nu l-am uitat nici astăzi:

*Podul de piatră s-a sfărâmat,
A venit apa și l-a luat.
Vom face altul pe râu în jos,
Altul mai trainic și mai frumos.*

Din când în când, de-a lungul anilor, l-am cântat când aveam nevoie de el. Cântecul de joacă s-a transformat într-un cântec de viață și moarte.

L-am cântat și când am început să scriu piesa de teatru "Omul-rîndunică, pe numele său Abel-călătorul", dedicată fratelui meu Jean (1952-2002).

L-am cântat și când auzeam știrile despre războiul din fosta Yugoslavia, unde bombardamentele nu încetau nici în ziua de Paște, distrugînd în primul rînd oamenii, biserici ortodoxe vechi de sute de ani și poduri. L-am cântat de câte ori apele revărsate au măturat podurile din calea lor.

Îl cânt și acum, când încep să scriu despre cartea de haiku a poetei Fay Aoyagi, "Pantofii împrumutați".

*Un pod de piatră - *
vechiul meu nume șoptit
în vîntul de nord*

Prin vară am purtat cu Fay o mică corespondență electronică, rugînd-o să-mi dea permisiunea de a traduce în limba română haiku-uri din cartea ei. A fost de acord și printre lucrurile care m-a întrebata a fost dacă este posibil de a păstra în limba română numărul de silabe. L-am spus că da. În românește haiku-urile ei sună teribil de frumos și își păstrează forma de 5-7-5 silabe. A număra în limba maternă.

Fay Aoyagi trăiește în California. Dorul de Japonia natală răzbate în mai toate haiku-urile ei. Se poate scrie un scenariu de film după cartea ei. De altfel numele regizorului Kurosawa apare ca o "aluzie de toamnă".

Personul principal: Umbra ei în ziua Hiroshimei.

O femeie oarbă însoțită de un băiat.
Decorul: Un bar, unde probabil Fay lucrează.

Femeia oarbă însoțită de băiat intră în bar și se așează la o masă. Băiatul își scoate masca de Astro Boy, de la Festivalul care s-a terminat. O pune pe masă. Îngerul Păzitor, despre care Fay vorbește în alt haiku, se vede în oglinda barului. Îi cântă un cântec de leagăn. În limba ei maternă.

Sunetul micilor monezi de un penny, bacșișul strâns într-un borcan. Ceață. Pahare goale sau pline. Fay numără în limba ei maternă, așa cum spune mai departe în alt haiku. Nu are importanță ce numără. Aniversările, citațiile de la tribunal, frunzele căzute, mărunțișul primit ca bacșiș, conservele de supe. Ea numără întotdeauna în limba ei maternă.

*Curmali japonezi - **
mă-ntreb singură de ce
am dat foc la pod*

Fay se duce în cămăruța ei din spatele barului și se descaltă de pantofii împrumutați, care o strîng. Pe o măsuță, două castane verzi, cu țepi. Intră din nou în bar. Se duce la masa unde stau femeia oarbă și băiatul. Aceștia îi spun cine sunt. Îi spun că în memoria cerului se păstrează orice lucru pierdut. Chiar și cele arse.

Pe pământ, legăturile se pot șterge, se pot pierde sau uita. În cer, ele durează, cât durează cerul. Îi mai spun că are dreptul să ceară ce vrea. O dată în viață are acest privilegiu. Fay cere un pod. Femeia oarbă se ridică de la masă și iese afară din bar. Fay și băiatul o urmează. Deși este oarbă, sau tocmai de aceea, ea cunoaște toate drumurile .

*Muguri de copac - ***
ochi de piatră-ai păsării
încuiată-n cer*

Toate acestea și multe alte elemente, le găsiți în cartea lui Fay Aoyagi, sub formă de haiku.

Și în final, cei trei, Femeia oarbă, Fay și băiatul, se opresc o clipă pe un pod și privesc râul. Fay coboară și pune o pietricică în apa curgătoare, apoi se întoarce la Femeia oarbă și la băiat. Pleacă împreună mai departe.

O carte de dragoste, viață și moarte. Un film de dragoste, viață și moarte. Un pod de piatră. Cei trei călători se duc și dau drumul păsării încuiată în cer.

* / ** / *** Fay Aoyagi, "Pantofii împrumutați", Blue Willow Press, 2006, USA

Radu DANIELESCU

A-35-A VICTORIE A LUI ȘTEFAN CEL MARE

sau
BAȘCANII
sau
STAT UE

- comedie satirică în 3 acte -

- fragment -

ACTUL I. Decor unic: vila familiei Poteraș

Vila este compusă dintr-un living mare mobilat modern, în care se pătrunde pe ușa principală (din culise), dintr-un hol (spre culise) în care sunt camerele de jos, baie (spre culise), bucătărie (spre culise), terasă în spate (spre culise), scări spre etaj și etajul, unde se află alte camere (tot spre culise).

(ELENA este singura la masa din centrul livingului uriaș. Are un creion și desenează ceva. Șterge și iar desenează. E nemulțumită de ce-i iese).

(În acest timp vine dinspre holul de la parter MADAM SMARANDA. N-o observă, ci merge spre ușă. Se încălță. Apoi stă câteva secunde nemișcată, ca pe gânduri).

ELENA: Madam Smaranda, ce faceți?

M. SMARANDA: A! Tu etait ici? Drăguțo, dit moi: știi cumva, plecam în oraș sau veneam din oraș?

ELENA: Plecați.

M. SMARANDA: Ești sigură? Că eu de două ori nu ies în oraș, că obosesc. *Je me fatigue...*

ELENA: Sigur, madam Smaranda.

M. SMARANDA: *Mersi*, drăguțo. Mă duc un *peu* la biserică. A l'église... Cât e ceasul? (*Privește la ceasul de perete*). Aproape opt. Trebuie să-nceapă slujba de duminică...

ELENA: Nu-ncepe... Că azi e joi.

M. SMARANDA: *Jeudi?! Ești sigură? Pfi!* Și ce chef aveam de-o slujbă... Dar dacă e joi părintele Drăcea e la piață să-și vândă legumele, că are miniseră... A făcut o recoltă anul ăsta!... A! Atunci mă duc până la piață să cumpăr niște roșii de la părinte... *Des tomates...*

ELENA: Mergeți, madam Smaranda. Dar vedeți că la piață ați fost și ieri și ați luat o plasă de roșii. Deja au început să se strice...

M. SMARANDA: Auzi, drăguțo, află eu ce interes ai tu să mă-mpiedici să ies în oraș... Și să știi că am să vorbesc cu fie-mea să te dea afară, că nu-mi placi deloc. (*Elena se amuză neostentativ. M. SMARANDA dă să se încalțe. Se oprește; iar câteva secunde de reflexie*). Auzi, drăguțo, știi cumva dacă plecam în oraș sau veneam din oraș?

ELENA: Veneați.

M. SMARANDA: Ești sigură? Că picioarele nu mă dor *pas du tout*.

ELENA: Sigură. Mergeți pe terasă să vă odihniți.

M. SMARANDA: *Tu as raison*. În hamac. Îmi place tare mult să mă legăn în hamac... Auzi, n-am mai văzut pisicuța aia tărcata... N-ai văzut-o? (*Merge spre terasă. În drum*). Să știi, drăguțo, că am să vorbesc cu fie-mea să-ți mărească salariul, că-mi placi tare mult.

(ELENA se amuză neostentativ și își reia desenul. În capul scărilor apare de pe holul de la etaj POTERAȘ, îmbrăcat în pijama).

POTERAȘ: Elena! Mi-ai călcat hainele?

ELENA: Da, domnu' Traian, aseară... Sunt acolo, pe umerăș, în dressing room...

POTERAȘ: Ce faci? Stai? N-ai de lucru?... Fugi și pregătește-mi niște sandwich-uri... Cu cașcaval și șunca... A! Fă-mi unul și cu salam.

(ELENA se conformează și merge spre bucătărie, aflată la parter, ieșind din scenă. POTERAȘ reintră în camera de la etaj. Pe ușa principală intră BOBBY și ULPIA DANUBIA).

BOBBY: Spune-mi și mie, cum s-au gândit ai tăi să-ți pună numele ăsta, Ulpia Danubia?

ULPIA DANUBIA: Tata e arheolog... Mare admirator al civilizației geto-dacice... (*Dar are altă problemă; se vede că e ușor traumatizată*). Auzi! Lasă asta... Sigur nu am murit?

BOBBY: Știu și eu... având în vedere că arăți ca un înger...

ULPIA DANUBIA: Merci. Iar tu ești un drac...

BOBBY: Merci și io.

ULPIA DANUBIA: Nu pot să cred: sunt vie. Mă pipăi și mă simt...

BOBBY: Dă-mi voie să te pipăi și eu... (*Pune mâna în anumite zone fierbinți ale Ulpiei. Justificativ*). Unde-s două păreri... Într-adevăr, ești vie. Te simt și eu... (*Râde zgomotos*).

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

ULPIA DANUBIA: Jos labelle! Râzi?! Râzi?! Tu știi că ai mers cu peste o sută optzeci la bord?...

BOBBY: Nu se poate! Doar cu atât?! Mă dezamăgesc...

ULPIA DANUBIA: Și, mai mult ca sigur, cu peste trei sute de votcă la celălalt bord...

BOBBY: Mai mult ca sigur.

ULPIA DANUBIA: La semafoarele din fața Casei de Cultură era să calci o bătrână...

BOBBY: Mi-a scăpat faza.

ULPIA DANUBIA: Noroc că ți-a scăpat și baba. Văd că nu ți-e teamă de ce ți s-ar putea întâmpla...

BOBBY: O, ba da! Nu pot dormi nopțile când mă gândesc că m-ar putea prinde Poliția... (*Râde, din nou*).

ULPIA DANUBIA: Te bazezi cam mult pe tăticu. Ce-ai să te faci când n-o să mai fie șeful Poliției?... În ziua de azi posturile nu mai sunt așa sigure ca pe vremuri... Cutremurele din structurile administrative sunt tot mai frecvente...

BOBBY: *No problem*. Mă strofoc să fiu adoptat de noul șef... Dar tu?

ULPIA DANUBIA: Eu, ce?

BOBBY: Ce sunt ai tăi? Taică-tu știi, arheolog...

ULPIA DANUBIA: De ce mă-ntrebi? Să vezi dacă ne potrivim din punct de vedere social?...

BOBBY: N-ai nimerit-o. Sincer, eu sunt curios dacă ne potrivim din alt punct de vedere...

ULPIA DANUBIA: Mai ai de așteptat până îți vei putea satisface curiozitatea asta... Dacă se va întâmpla!

BOBBY: A, nu vreau s-aud asta... Viața e scurtă, trebuie să ne bucurăm de ea...

ULPIA DANUBIA: Ești direct, nu glumă!

BOBBY: Sunt genul de vânător care nimereste de la primul glonț...

ULPIA DANUBIA: Ohoho! Te crezi vânătorul brav iar eu o biată păsărică ce ți-a apărut în bătaia puștii și care, conștientă că soarta i-a fost pecetluită, ar trebui să se bage chiar singură în traista cu vânat?... Scumpule, s-ar putea ca rolurile să fie inversate de data asta...

BOBBY: Adică eu să fiu vânatul? Ce-ai să-mi faci? Ai să scrii despre mine în fițuica lui Spinescu? Mă demolezi la SPIN TV? De-asta mi-ai acceptat invitația? Baby, trebuie să te dezamăgesc: lucrurile astea mă lasă rece. Am apărut pân-acum de treizecișpatru de ori în mass-media, atât locală, cât și națională. Iar pe blogulugogu nici nu am mai ținut socoteala... Și, crede-mă, nu în rol pozitiv. Nu mă afectează...

ULPIA DANUBIA: Dimpotrivă, chiar îți place să-i strici imaginea babacului.

BOBBY: Nu eu l-am pus să fie tatăl meu... Gata cu vorba!... Păzea, Ulpia Danubia, că vine El Toro Municipale! Așa sunt supranumit, nu știi?... (*O aleargă în jurul mesei, imitând un taur. Ea țipă încet, jucăuș și ferindu-se. De la etaj apare POTERAȘ, îmbrăcat la costum. Îi vede pe cei doi*).

POTERAȘ:- Ce se întâmplă aici? (Îi vede pe cei doi.) Bobby! Ulpi... Domnișoara ziarist!...

ULPIA DANUBIA: Bună ziua!

BOBBY: Babacus Copoius... Tată, la ora asta pleci la serviciu?

POTERAȘ: Lasă-ne oleacă singuri...

BOBBY: I-auzi, Ulpia... la o pauză!

POTERAȘ: Tu, Bobby... Am ceva de rezolvat cu domnișoara ziarist... pe linie profesională...

BOBBY: Bine, dar și eu aveam ceva de rezolvat cu Ulpia Danubia... e drept, pe alt gen de linie...

POTERAȘ: Bobby!

ULPIA DANUBIA: Lasă-ne singuri, Bobby! Hai, te rog! Mi-a plăcut tare mult plimbarea cu motocicletă, să știi... Dar am, într-adevăr, ceva important de discutat cu tatăl tău...

BOBBY: Știți ce, mă duc să mă culc... Mi-a pierit cheful de orice, inclusiv... Mă doare și capul... E la dispoziția dumatăle, d-le copoi! Rezolv-o!... Pe linie profesională, desigur... (*Merge la etaj, spre camera sa*).

POTERAȘ: Ce mama lui proces-verbal, Ulpia! Nu ți se pare că întreci măsura?... Ți-am dat papucii, iar tu te dai la fiu-meu...

ULPIA DANUBIA: Unu la mână: să restabilim adevărul în legătură cu papucii. Eu am fost cea generoasă, nu tu. Doi la mână: Bobby s-a

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

dat la mine, nu eu... Dar dacă te liniștește, nu are șanse, căci nu e genul meu. Am predilecție spre bărbații maturi...

POTERAȘ: Și cu funcții.

ULPIA DANUBIA: *Sine qua non...*

POTERAȘ: Ulpia, trebuie să înțelegi, ce mama lui proces-verbal... Relația noastră este de domeniul trecutului...

ULPIA DANUBIA: Din fericire... Însă vroiam să te anunț că rezultatul relației noastre este de domeniul viitorului...

POTERAȘ: Nu-nțeleg...

ULPIA DANUBIA: Într-adevăr, una dintre constatările referitoare la tine este și aceea că ești greu de cap...

POTERAȘ: Ascultă, domnișoară...

ULPIA DANUBIA: "Domnișoară"!... Nu-mi mai zici Ulpia? Ai uitat cum mă strigai în nopțile fierbinți de vară? "Ulpia Danubia, supune-te lui Traian!"... Iar eu îți răspundeam: "Cotropește-mă, centurionule, dar cu blândețe!"...

POTERAȘ: Nu-mi amintesc așa ceva... Ceea ce ar trebui să faci și tu. Ești în posesia unor amintiri care ar putea să-ți dăuneze. Și nu te baza pe forța presei, căci e abia a patra putere în stat...

ULPIA DANUBIA: Dimpotrivă, eu îmi pun mari speranțe în amintirile mele... Temelia viitorului meu este tocmai trecutul meu...

POTERAȘ: Te joci în mod periculos cu focul, domnișoară... S-ar putea să te arzi cumplit.

ULPIA DANUBIA: Nu-mi fac griji. Am trecut și prin patul Șefului Pompierilor... Bine, să te iau altfel... la spune, nu ți se pare că m-am cam îngrășat?

POTERAȘ: Nu mă interesează...

ULPIA DANUBIA: Ar trebui. Fiindcă porți responsabilitatea directă a acestui fenomen... Cucerirea Ulpiei de către Traian se va lăsa cu nașterea unui viitor românaș, cetățean UE...

POTERAȘ (*după câteva secunde; începe să râdă*): Ha, ha, ha!

ULPIA DANUBIA: Dacă tot râzi, fă-o cu râsul tău...

POTERAȘ: Și vrei să cred că progenitura e a mea?

ULPIA DANUBIA: Progenitura, cum o numești tu, este sânge din sângele tău... Și dacă ai dubii, sunt gata să facem test de paternitate... Firește, cu consecințele de rigoare, inclusiv devoalarea către opinia publică...

POTERAȘ: Mama lui proces-verbal! Mă ameninți?

ULPIA DANUBIA: Vai de mine! Știi doar că nu sunt capabilă de amenințări... De șantaj, da, îmi mai stă în caracter...

POTERAȘ: Trebuia să-mi dau seama ce secătură ești!

ULPIA DANUBIA: Ce cuvinte grele! În relația cu femeile dovedești neconținut un comportament tipic carpato-danubiano-pontic... Sau, mai pe-ntelesul tău, un comportament mioritic... Ce-i drept, nu m-așteptam să fii un gentleman, când ești născut în Bașcani...

POTERAȘ: Bine, Ulpia. Scurt! Ce vrei?... (*Apare Elena de la bucătărie*). Sst! Îți expui pretențiile pe drum. Te conduc...

ELENA: Sandwich-urile, domnu' Traian. (*I le înmânează, într-un pachetel. Acesta le bagă în geantă*).

POTERAȘ: Mersi. Vezi că trebuie să sosească cumnatu-meu... I-ai pregătit camera?

ELENA: Da.

POTERAȘ: Hai! (*POTERAȘ o trage pe ULPIA DANUBIA. Ies. Elena își reia locul la masă. Începe iar să deseneze schițe de modele de rochii. De pe scări apare încet BOBBY, în spatele ei*).

BOBBY: Superb!... Elena din Troieni, chiar ai talent? Dar parcă ți-am mai spus asta...

ELENA: A! Domnu Bobby!

BOBBY: "Domnu Bobby"! Nu mă mai domni atâta... Ce naiba, suntem de-o vârstă... Și, să fie clar, eu nu sunt stăpânul tău... Urâsc sclavagismul! Jos sclavagismul! Militez pentru asta cu toată forța... Dovadă, fiul exploataților invită exploatarea la un suc... Ce zici?

ELENA: Acum?... Nu pot. Sunt în orele de program...

BOBBY: Ce scuză bună!... Dar azi chiar sunt refuzat în linie... Îmi miroase cumva gura? (*Își suflă în palmă*).

ELENA: A alcool... De ce n-o lași mai moale? Chiar îți place așa mult să bei?

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

BOBBY: Bună întrebare! Pe care eu nu mi-am pus-o încă... Ce superficial sunt!... E chiar posibil să nu beau din plăcere, ci din plictiseală... Asta ar fi culmea, nu?

ELENA: Auzi, am și eu o curiozitate...

BOBBY: Te rog, satisfă-ți-o!

ELENA: De ce ești strigat Bobby? Care e prenumele tău real?

BOBBY: Spre uimirea ta, Bobby provine de la... Bobby. În schimb, prenumele meu oficial este Codrin.

ELENA: Codrin?! Un nume foarte frumos. Îmi place foarte mult... De ce nu ai vrut să ți se spună așa?

BOBBY: E o poveste... scurtă, deci n-o să te plictisesc... Încă de la un an mama a decis să-mi zică toată lumea Bobby. Pentru că era îndrăgostită de celebrul Bobby, din Dallas, serial care tocmai făcea furori la TV... Așa că numele acela foarte inspirat ales apare numai în acte... A, dar să știi că mi-ar face plăcere să mă strigi pe numele meu, Codrin...

ELENA: Nu pot să te strig așa...

BOBBY: Fă-mi plăcerea, te rog!

ELENA (zâmbind): Bine... Codrin. (Cei doi râd. Se privesc destul de galeș).

(În acel moment se deschide ușa și apare un obiect mare introdus pe ușa de doi zdrahoni. Obiectul este acoperit cu o prelată. În urma celor doi zdrahoni apare DĂNILĂ).

DĂNILĂ: Gata, lăsați-o aici! (Le indică un loc din mijlocul încăperii. Cei doi așează obiectul în locul indicat). Acum treceți la faza a doua... Știți ce aveți de făcut...

UN ZDRAHON: Da, șefu! Stați liniștit... (Cei doi ies).

BOBBY: Verișoare! (Se salută cu DĂNILĂ).

DĂNILĂ: Salut, obby! Domnișoară!...

BOBBY: Ce-i aia?

DĂNILĂ: Așteaptă oleacă! (Iese. În schimb, pe ușă intră PAVELESCO, cu o gentuță mică).

PAVELESCO: Unde te duci?

DĂNILĂ (șoptit): Ursulețul! Vi l-ați uitat în portbagaj...

PAVELESCO (tot încet): Lasă-l, măi! Mai târziu...

(DĂNILĂ rămâne).

BOBBY: Unchiule! Fii binevenit!

PAVELESCO: Bobby! Trândăvești, trândăvești... Când eram de vârsta ta la o oră ca asta deja eram sătul de muncă. Ehei, vremuri grele! Eu la opșpe ani munceam, făceam rugby și eram, paralel, și la școală...

BOBBY: Alte vremuri, unchiule!... Dar ce-i obiectul ăla?

PAVELESCO: Obiect? Dănică, dezvelește! (DĂNILĂ dezvelește. Obiectul este nimic altceva decât statuia din bronz reprezentând pe PAVELESCO, în mărime naturală, într-o poziție demnă).

BOBBY: Uau! Unchiule, dar trebuia să faci ecvestră... Îți ședea bine... Călare pe cal și cu o bardă în mână, tăind răul de la rădăcină...

PAVELESCO: Bobby, nu fi ghiolban! Respectă-ți neamul... (Către DĂNILĂ). Învește-mă la loc, Dănică!... (DĂNILĂ se execută. Către ELENA). Fătucu, mi-ai pregătit camera? Și pe-a lui Dănel?

ELENA: Da, domnule senator.

(PAVELESCO, urmat de DĂNILĂ, merg pe holul de la parter, spre camerele rezervate lor).

BOBBY: Hai la bucătărie! Am nevoie de un ness, de-ăla cum faci numai tu... Nu mă mai culc... Are dreptate unchiu... L-ai auzit, la vârsta mea muncea, făcea rugby și era paralel și la școală... Și nu minte, să știi... Era paralel.

ELENA (râde): Dar nu-l fac tare, să știi... Bei cam mult ness...

BOBBY: Ești prea grijulie cu mine. Nu merit asta...

(Merg în bucătărie).

Petre RĂU

Resemnarea la români

Sunt tentat să nu-i mai cred pe cei care ne vorbesc despre spiritul românesc căruia i se potrivește ca o mânășă creștinismul (de fapt, ortodoxismul), la starea în care ne aflăm noi. În „Sensul vieții, al morții și al suferinței în mileniul III”, autorul Dan Puric tocmai asta vrea să demonstreze. Că în matricea sufletească a poporului român atitudinea față de moarte este una blândă, de resemnare și împăcare cu moartea.

Credința în nemurire a dacilor, liniștea „în fața morții” este știută. Din acest punct de vedere s-ar putea spune, așa cum sugerează și Dan Puric, că atunci când a venit peste noi creștinismul ne-a găsit aproape pregătiți sufletește. Dar a luminat creștinismul acest popor, ce a adus el bun?

Așa cum spunea părintele Dumitru Stăniloae creștinismul românesc, instaurat pașnic, a fost unul de dor și de taină. Remarca de bun simț a marelui om de spirit, în care eu personal cred, nu mă poate opri însă să nu observ că această latură „de dor și de taină” a creștinismului întronat pe meleagurile noastre nu prea a fost comună și altor popoare. S-ar putea zice că poporul român a apărut în istorie în paralel și chiar prin simbioză cu creștinismul ortodox. Suprapus practic peste teismul solar existent, creștinismul a pătruns mai ales cu sensul său bizantin, lăsând totuși nealterată o parte din componentele religioase ale acestui neam.

Afirmația lui Husserl: „câtă aparență, atâta ființă”, invocată în studiul lui Dan Puric, este într-adevăr una esențială, dar ea se referă la cu totul altceva decât la viață și la moarte. De aceea, ea nici nu are vreo legătură cu răspunsul țaranului român, cum că „Viața-i viață, dar și multă nălucire în jur”, care reflectă aproape exact filozofia românului despre viață. Viața este un chin, ce mai contează restul? Acesta este un prim sens al rostirii pline de încărcătură a țaranului român. Nălucirea, într-o accepțiune mai largă, poate însemna și taină, dar sensul exact este acela că viața nu i se oferă românului dreaptă, așa cum ar vrea-o el, cinstită și curată, așa cum și-ar dori el să fie, ci ca o dezordine perpetuă care îi tulbură des liniștea mult râvnită.

Calitatea de „înțelepciune duioasă” a poporului român este probabil adevărată, dar nu cred că are legătură cu împăcarea în fața morții, cu acceptarea acesteia „ca o curgere”. Nu creștinismul a indus această însușire poporului român, ci suferința.

Suferința i-a conturat profund atributele de resemnare, de acceptare a vicisitudinilor vieții, uneori extinse până la lașitate.

Îmi amintesc bine de lecțiile de istorie din școli când mereu era subliniat faptul că acest popor a fost dintotdeauna pașnic, și constataseam chiar și singur că nu prea ne-am implicat, ca națiune, în războaie de cotropire. Poate acestea s-au întâmplat pe vremea traco-dacilor, așa cum atestă azi unele dovezi, dar aproape deloc după ce a venit creștinismul peste noi. În schimb, istoria ne demonstrează că aproape toate celelalte popoare au avut această îndrăzneală, unele chiar au venit peste noi și ne-au cucerit și recucerit sute și sute de ani la rând. Și cu ce ne-am ales? E clar că din asta nu rămâi cu altceva decât cu resemnarea, decât cu filozofia împăcării cu chinul și moartea.

În concepția filozofică a poporului român pe primul loc este pus sufletul. În spațiul mioritic moartea este o resemnare, dar cauza acestei resemnări este nu o credință nestrămutată, ci o consecință a chinului prelungit. Să ne referim aici și la faptul că folclorul autohton ne oferă el însuși numeroase argumente categorice în acest sens. La nici un alt popor nu întâlnim atât de pregnant cântecul de dor, de jale, de durere, de haiducie, de înstrăinare, blestemul, bocetul, descântecul, doina ș.a.

În studiul citat Dan Puric recunoaște că: „Existența poporului român a fost marcată tot timpul de pericolul dispariției sale din istorie”. Din păcate, constatarea că nu groaza i se împărește românului în fața morții, ci o „decentă împăcare”, nu reprezintă nimic nou. N-am cum să cred în defetismul românesc, și nici nu pot să pun deoparte argumentele raționale care conduc la o altă concluzie. Disprețul și indiferența sunt caracteristici pe care le vedem clar astăzi, și dacă ele nu s-ar manifesta și nu le-am simți pe propria noastră piele, poate că nici n-am crede că există. Dar cum să nu crezi în aceste „vocații” pe care le vezi, le simți și le trăiești „în direct”?

Însuși finalul bocetului din zona maramureșului citat de Dan Puric invocă o dovadă a sașietății vieții în suferință a românului: „Că eu lumea mi-am urât / Mi-e dor numai de Mormânt”.

Tocmai am primit de la un prieten care locuiește în Canada câteva din memoriile sale de prin zona Olteniei. Îmi mărturisea că bunica lui, o femeie muncitoare de la țară, săracă de-a binelea și cu mulți copii, în preceasul morții a pus mai întâi mâncarea la foc apoi a cerut să fie îmbrăcată în straie de moarte.

În aceste coordonate, întrebarea românului „Dacă există viață înainte de moarte” este una aproape firească, ea referindu-se la trailul crud de care are parte în timpul vieții, la chinul vieții și nu la sublimul ei. Reprezintă, într-adevăr, așa cum observă și autorul studiului, „sensul vieții și al morții” al acestui neam. În mod paradoxal, la români viața se întunecă și moartea se luminează,

(continuare în pag. 19)

și nu invers. Avem astfel de-a face cu o înspăimântătoare "inversare ontologică fără precedent la alte popoare".

Nu pot fi de acord cu cei care susțin ideea că ispita materială nu există la români. În basmul "Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte", Făt-Frumos cere tatălui său nemurirea în loc de bogăție, dar această invitație este atât de rară în literatură, atât în cea orală, cât mai ales în cea cultă! Putem oare considera această rugămintă ca pe o invitație ce s-ar putea constitui într-un argument solid pentru a susține o atare însușire a acestui neam, aceea de dezinteres față de tentația materială? Acest atribut nici măcar nu este adevărat, căci simțim cu toții azi cum se manifestă din plin.

Dorința de nemurire a lui Făt-Frumos, deși se dovedește până la urmă inutilă, este privită ca "o îndrăzneală creștină, nu o obraznicie". Ea poate că are păcatul că este excepție și nu regulă în tradiția filozofică a acestui neam. Poate nu întâmplător ideea comunistă a egalității impuse în fața tentației materiale mai prinde uneori aripi chiar și azi, mai ales că nu contrazice într-atât de flagrant principiul creștinismului.

Paradoxal, românii nu acceptă nici un conducător, deși asta e ceea ce le-a lipsit cel mai mult de-a lungul unei istorii de două mii de ani. Aventurile transhumanțiale, de pildă, nu aveau nimic în comun cu ideea unui stăpân al omului. De altfel, poți să-i numeri pe degetele de la o singură mână pe conducătorii cu adevărat stimați de acest popor.

Constantin Noica ne-a vorbit despre ieșirea "din Fire în Ființă", dar să ne amintim că tot el este cel care a observat că la români nu există nici un sinonim pentru cuvântul "devenire", ceea ce ar echivala cu faptul că niciodată acest neam nu a fost interesat de sensul acestei filozofii, cea a devenirii. Iar sesizarea lui M. Vulcănescu referitoare la faptul că poporul român trăiește esențial în virtualitate și numai în cazuri extreme iese în istorie este și ea un argument în plus pentru ideea resemnării la români.

Celebrul vers eminescian "Nu credeam să-nvăț a muri vreodată" poate fi o lecție fundamentală a creștinismului cu privire la învățarea muririi. Dar, prin simpla citare a acestui vers singular am putea înțelege, într-o accepțiune obișnuită, că avem de-a face cu un țipăt sfâșietor și penetrant, care trimite la o sete de nemurire. Dar nu trebuie uitat sensul întregului poem, "Odă în metru antic", din care face parte versul. Sensul real este unul plin de simboluri sugestive ale suferinței, ceea ce ar justifica pe deplin și această învățătură a morții. Este o invitație de a medita profund asupra morții, tocmai ca să regăsim adevăratul sens al vieții. Să nu neglijăm și faptul că primul vers din poem a suferit mai multe variante, iar acestea ne-ar putea dezvălui într-un fel semnificația pe care marele poet al românilor a intenționat să o cuprindă.

Dar și acest exemplu se poate constitui, din experiența mărturisită de poet și revelată ca atribut esențial al poporului din care el însuși făcea parte, într-un argument pentru a susține ideea de împăcarea în fața morții a românului și acceptarea ei cu prea multă ușurință. De altfel, este mai simplu să întrezezi în acest

Dar și acest exemplu se poate constitui, din experiența mărturisită de poet și revelată ca atribut esențial al poporului din care el însuși făcea parte, într-un argument pentru a susține ideea de împăcarea în fața morții a românului și acceptarea ei cu prea multă ușurință. De altfel, este mai simplu să întrezezi în acest vers substanța acestui argument decât, de pildă, revelația tainei morții drept cale de renaștere în spirit.

Spirituala trudă telurică dusă până la culmi de suferință, îi trezește românului dorința de abandonare. Când ești tânăr moartea ți se pare atât de departe, încât îți este imposibil să te gândești la ea cu adevărat. Însă pentru un spirit chinuit, fie el tânăr și plin de vitalitate, viața clădită pe eșafodajul durerilor și loviturilor de tot felul devine derizorie și chiar insuportabilă.

Aș aminti aici și un proverb japonez care spune: "cine moare înainte de a muri, nu mai moare atunci când moare!", care face trimitere la aceeași idee. Mulți se retrag din fața suferinței, mai ales când nimic din dulceața vieții nu se întrevede.

Înspre bătrânețe simțim că murim, trăirea în limitele strâmte ale cărnii poate deveni absurdă. Moartea începe să pară plină de voluptate, o voluptate din care îți vine să guști, cu toate că asta te face să simți că mori. Conștiința caută un sens morții și începe să se obișnuiască cu ideea esențialității ei. În fața îndoielilor de tot felul devenim conștienți de faptul că propriile vise sau aspirații ne pot aduce în fața morții.

În fine, în același studiu se vorbește și despre faptul că matricea aceasta creștină dezvoltată până în ultima celulă a românului nu s-a grăbit să semneze în istorie, ci să asigure dănuirea. În plus, există cumva o genă a acestui popor care ne-ar ajuta să reînviem de fiecare dată, precum pasărea Phoenix din cenușă. Argumentul suprem invocat în spiritul acestor idei ar consta, vezi doamne, tocmai în nenorocirile care s-au abătut asupra noastră prin teroarea comunistă. Nici un cuvânt însă despre faptul că o parte semnificativă a acestui popor a aplaudat așezarea ciumei comuniste pe pământul sfânt al său, a îmbiat-o și i-a conferit chiar grad de statură perfectă. Se uită că au existat trădători și iude peste tot, vreme de cincizeci de ani și nici astăzi călăii de atunci n-au dispărut. Se trece cu vederea faptul că deasupra acestui popor nu a existat atunci un Dumnezeu și nici credințioșii și slujitorii lui n-au fost deloc pe aproape.

România este comparată azi cu un copac uscat care și-a pierdut frunzele. Ne-am liniștit la gândul că cea mai recentă cruzime a omului asupra omului a existat nu numai la noi, ci și în tot ghetoul estic. Ne-am resemnat ușor și am fost îndrumați să iertăm și să nu ne mai aducem aminte.

(continuare în pag. 20)

Mântuirea o aşteptam şi atunci, şi acum, de la americani. Ei ar fi trebuit să vină şi să ne salveze de propria noastră mutilare trupească şi sufletească. Nu cumva, mai degrabă, în creştinismul nostru estropic, nu este vorba de o fabricare de senzori, ci de o bulversare a acestora? Sensurile existau, se aflau în noi, ele ne-au fost date demult, dar noi ce-am făcut din ele? Nu cumva ţara aceasta este creştinată doar în obiceiuri, în gestică, dar nu şi în suflet?

Nu istoria a murit, nu a devenit ea din ce în ce mai violentă, mai arogantă, mai necruţătoare şi mai perversă. Istoria doar nu este scrisă. Se trăieşte întru minciună, întru sfidare, întru păcat.

Suferinţa oamenilor s-a mărturisit şi s-a ridicat în rugăciuni pure către Dumnezeu şi s-ar părea că disperatul apel al românului nu a fost înţeles. În aceste circumstanţe, nu este cumva vina noastră că poate nu suntem chiar creştini adevăraţi? De unde această nezdruncinată şi permanentă afirmaţie că suntem buni creştini? Dacă nu din trufie şi aroganţă, atunci din ce? Adevărata credinţă nu se dezvăluie, nu se mărturiseşte, nu se strigă în gura mare, ci se practică. Iar aplicarea ei se face în suflet, nu în gesturi şi vorbe. Numai cei fără de Dumnezeu ne cer să iertăm, în numele credinţei, aproape orice. De fapt, ei pretind să-i iertăm tocmai pe cei care păcătuiesc permanent. Iar noi perpetuăm această trudă fără să ne pese de ce se întâmplă mai departe cu noi.

Este adevărat că sfinţii noştri din puşcării n-au fost canonizaţi, în timp ce miliţianul a devenit azi om modern, lepădându-şi în grabă haina comunistă pentru una capitalistă. Dar nu prea întâlneşti în această ţară spirite înalte care să-i înveţe cu adevărat pe oamenii de rând cum să fie izbăviţi de chinul lor zilnic. Ba, dimpotrivă, omul de rând este trimis către credinţă oarbă, către supunere, pentru el sunt născocite tot felul de exemple de suferinţă exemplară, de sacrificiu, de renunţare, şi niciodată nu sunt îndemnaţi la implicare.

Astfel că, leacurile preferate de români pentru suferinţă sunt analgezicele şi lamentaţiile. Iar resemnarea este o opţiune aproape ideală, chiar şi în faţa morţii. Creştinul român a fost îndrumat să-l roage pe Dumnezeu să mântuiască lumea şi pe el. Însă, nu mai degrabă ar trebui să pună umărul la acest efort de încreştinare veritabilă atât de mult hărăzită?

Mircea-Marcel PETCU

Umană

Se leagănă linia orizontului
de dorul soarelui arzător
şi al lunii tăcute,
se mută liniştită
în funcţie de noi,
încercând să ascundă
vidul neînţeles al
Universului,
doar strigătul pescăruşilor
o fac să devină mai
umană
încercând să combine
deznădejdea cu liniştea
eternă,
formând fantezia
clipei unice.

Ochii tăi

În întunericul peştri
se aud foşnete ciudate,
simţurile toate ascuţite
ca nişte animale de pradă
stau gata de atac ...
aşteaptă ...
în depărtare licuricii transformă
pământul în boltă stelară
se aude firul ierbii căzând -
deasupra potecii sclipitoare
doi luceferi aruncă săgeţi
inima îmi bate cu putere
în aşteptare ...
te recunoaşte - ştie
luceferii ce se apropie
sunt ochii tăi

Când pios

În jurul meu totul
este învăluit într-o tăcere
însăpăimântătoare,
sute de oameni alunecă
pe piatra rece a falezei,
aruncând o privire tristă,
îndurerată asupra lunii...
stau singur
pe ultima treaptă
a vieţii lor,
simt că mie îmi revine
datoria tristă ca
să le închin,
în inima-mi cernită,
un gând bun;
un gând pios...

Maria TIRENESCU

PĂTURILE

Încheiasem cu bine clasa a V-a. Mă aștepta o vacanță pe care o voiam cât mai interesantă. Și am avut această șansă.

Mama a plecat să însoțească un grup de elevi în tabără la Eforie. L-a luat și pe Doru. Am rămas cu Nina „să avem grijă” de tata. Trebuia să facem curat, să facem mâncare, să fim atente la modul în care ieșim în lume... Eram destul de mari, dar aveam nevoie de puțin ajutor.

Tanti Tulbu, vecina de scară, îi promisese mamei că ne ajută. Dar noi aveam experiență. Mama ne antrenase în treburile casei. Așa că, aveam ambiția să facem singure și mâncare.

Vinerea era zi de lapte (o femeie din Bășcoiel ne aducea lapte și smântână). Ne-am gândit să facem pături. Știam că tata va fi încântat.

Nu mai făcusem mămăligă. Dar nu ni se părea greu. Am aprins focul în soba din bucătărie, am pus o oală cu apă și, când aceasta s-a încălzit, am pus sare. Apoi, am adăugat făina de mălai câte puțin, cum o văzusem pe mama, amestecând cu făcălețul. La un moment dat mi s-a părut că e prea multă apă. Am luat din apă. Am amestecat mai departe. Acum compoziția era prea groasă și mă temeam să nu se prindă de fundul oalei înainte de a fierbe mălaiul.

- Nina, adu-mi puțină apă!

Am turnat puțină apă rece în oală. Am adăugat și puțină sare.

Iar aveam o problemă. De data asta era prea moale și ar fi durat mult timp să devină potrivit de tare. Am luat din apă... Apoi, am adăugat.

După mai multe manevre am hotărât că mămăliga e gata. Am râs amândouă și ne-am îmbiat una pe cealaltă să gustăm. Dar nu am gustat. Am continuat să facem păturile.

Într-o cratiță am pus puțin ulei, un strat de mămăligă, unul de brânză de burduf, apoi mămăligă, brânză... Deasupra am pus smântână din belșug. Apoi am băgat cratița în cuptor, așa cum o văzusem pe mama..

Așteptam, glumind pe seama talentului nostru de gospodină. La un moment dat tanti Tulbu a bătut la ușă.

- Ce faceți, fetelor?
- Am făcut mâncare.

- V-a reușit?
- Imediat vine tata și mâncăm. Dacă vreți, gustați! - spun eu. Și-i dau doamnei o furculiță.

Păturile arătau îmbietor. Doamna Tulbu ia puțin, suflă, gustă, apoi mai ia puțin... Nu spune nimic. Noi ne uitam când la ea, când ne aruncam priviri pe furis. Știam cum a decurs procesul de fierbere a mămăligii.

După un timp de deliberare, auzim verdictul:

- Ați făcut o mâncare foarte bună. Credeam că nu vă pricepeți, dar chiar e foarte bună mâncarea voastră. Și mai luă o dată din cratiță.

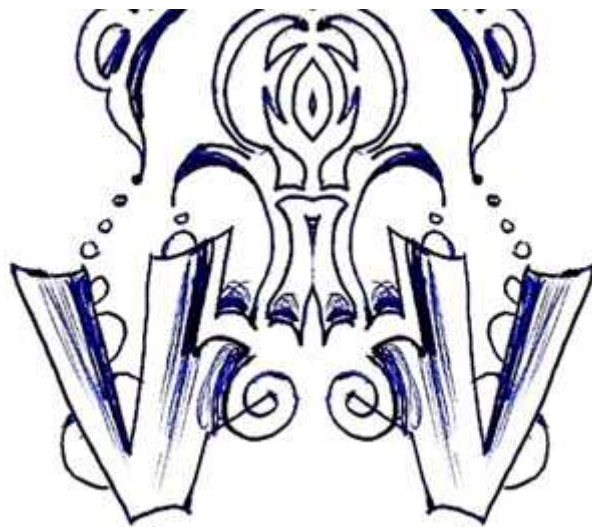
- Ai văzut, Nina, că e bună?
- Trebuia să fie bună!

Vecina a ieșit voioasă. Noi ne-am abținut până când ea a închis ușa apartamentului său. Apoi, am luat câte o furculiță și am început să o imităm. La început cu grijă, apoi cu curaj. Mămăliga cu brânză chiar era bună.

În timp ce râdeam, a venit tata. Ne-a întrebat de ce suntem atât de vesele. I-am servit, cu un aer serios, masa și, când l-am văzut că ne laudă, am prins curaj. I-am povestit tot ce am pățit, insistând pe faza cu gustarea preparatului.

- Chiar dacă mămăliga nu era destul de fiartă, cât timp a stat în cuptor, mălaiul s-a umflat destul. Păturile voastre sunt foarte bune.

Prima zi de preparare a prânzului a fost o experiență reușită. Aceasta ne-a dat curajul să mai încercăm să facem și altele. Au urmat budincile în fiecare zi de marți și clătitele cu brânză de vaci. Dar de primele pături ne-am amintit peste ani, revăzând scena în care doamna Tulbu a gustat din „preparatul” nostru.

desen de Elena-Liliana Fluture

Săndel STAMATE**Poem despre un-do-i-refa) (poetului)**

Vine la mine cineva

Un-fel-de-nimeni-și-de-nimic
Vine

Și mă întreabă

Cine ești tu, poete, cine te crezi

Și atunci îi răspund
Ca și cum mie mi-aș spune

Are vreo importanță
Nimicule-și-Nimeni?

Eu sunt „și”

Fragedă poartă
Între lăuntru(l) și afara (ta)
Fiind

Pentru ca tu să nu fii
Ceea-ce-ești

În vederea
Ca tu să fii
Odată
Eu

Și partea de vorbire „tu”
Cu partea de vorbire „eu”
Să facă (norocos?)
Partea de iubire „noi”

Revolta îngerului însoțitor

Istovit
Exasperat să-l tot urmeze
Pe omul său

Pățimind de foame de frică de sete de frig

Cu inima arsă de focul iubirii
Ori de gheața urii

Gol rănit înghețat
Nădușind în tribunale
Strivit pe roată
Rătăcind prin măruntaiele pământului
Ars pe rug
Orbit

Încântat ori scârbit

Sătul de omul culegător
de omul păstor
de omul cuceritor

de omul universal
de omul nou
de omul religios

Negăsind ultimul sens

Îngerul a mers la Dumnezeu
Și a cerut răspicat

Dezlegarea de om

Lamentația sinelui

A ieșit din mine Cineva

Ochiul drept din timp nu l-a văzut
Ochiul stâng dormind nu s-a zbătut
Inima din mers nu s-a oprit

A fugit din mine unul blând
Ce-l știam acolo așteptând

A plecat și astăzi îi duc dorul
Mi-a plecat tiptil însoțitorul

Invocație

Cât de slugarnic mai curge-ntre noi
Firul subțire al acestui cuvânt
Care, Doamne, nu este decât
Adunare de vânt

Cât de firesc se strecoară-ntre noi
Această bătrână-ntrebare
Care poate, Doamne, că este
Întâlnirea cea mare

Rogu-te, Doamne, adună-le laolaltă,
Casa plânsului zăvorăște
Dinspre aproapea cealaltă

Himéra

Afundată in superbă lumină
răspândid lumină
hranindu-se cu luimină
Sinele-Izvorător-de-Lumină
cutreieră TOTUL

Golul de dinaintea sa
nu e decât așteptare
numai așteptare
doar așteptare

Până se umple cu grăitoare lumină
și devine
fericită prezență

Ana Maria CHEȘCU

O pagină din istoria comunismului. Corneliu Coposu

N-am fost în viață ce am vrut să fiu. N-am fost decât ceea ce sunt: ceva prea devreme și ceva prea târziu.

Cel supranumit Călin de Securitate s-a născut pe 20 mai 1940, într-o perioadă în care pe arena politică europeană se înfruntau doi mari pionieri, democrația și totalitarismul. Până în anii '30 modelul occidental a dominat viața politică din România, care s-a axat pe o guvernare democratică și implicit pe votul universal dar, după marea criză economică din 1933, zilele democrației au fost numărate, iar Corneliu Zelea Codreanu și discipolii săi s-au aflat pe culmile gloriei în această perioadă. În acest timp bătrânul continent european suferea de pe urma ascensiunii naziste și fasciste, dar și de pe urma politicii conciliatoriste promovate de democrațiile occidentale. Profitând de conjunctura favorabilă Carol al II-lea și-a impus dictatura, sub aripa protectoare partidelor politice dispărând unul câte unul.

În 1926 se va forma PNȚ, care-l va avea ca prim-lider pe Iuliu Maniu. Liderul național-țărăniștilor va avea o influență covârșitoare asupra lui Corneliu Coposu, tatăl său, Valentin Coposu fiind unul dintre cei mai buni prieteni ai acestuia. Datorită luptei sale pentru drepturile românilor din Transilvania, Valentin Coposu va fi închis împreună cu mama și sora lui Iuliu Maniu la Vaș, Seghedin și Budapesta, de către oficialitățile austro-ungare, sub acuzația de înaltă trădare.

Lipsit de prezența unui tată, tânărul Coposu este trimis încă de la vârsta de 5 ani la școală, iar 5 ani mai târziu este înscris la Colegiul Sf. Vasile din Blaj, deși vârsta minimă de înscriere era de 12 ani. La numai 16 ani reușește să intre la Facultatea de Drept din Cluj, pe care o absolvă în 1934. Încă din perioada studenției organizează filiala PNȚ din Cluj, pentru ca la numai 21 de ani să devină președintele tineretului național-țărănesc. Din păcate, drumul său nu a fost lipsit de obstacole, el fiind implicat în afacerea Skoda care-i va aduce trei ani de închisoare sub acuzația de lezmajestate. Pe perioada primei detenții o va cunoaște pe Ana Pauker care-l va impresiona: *păstrez despre ea amintirea unei persoane foarte inteligente, foarte instruite cu o cultură livrescă impresionantă*. Cei doi se vor revedea în 1945 cu ocazia unei recepții date la Palat, iar Pauker îl va întreba dacă și-a schimbat convingerile privind regalitatea. Coposu îi va răspunde într-un mod elegant: *nu mi-am schimbat*

convingerile, ci regele. Între 1938-1940 partidul lui Maniu a traversat o perioadă de declin pe fondul instaurării dictaturii regale, național-țărăniștii semnând un pact de neagresiune cu Mișcarea Legionară pentru a avea câștig de cauză în alegeri. Totul a fost în zadar, deoarece Carol al II-lea îl va însărcina pe O. Goga cu formarea noului guvern, deși partidul său obținuse doar 9,15% din voturi. În această perioadă Coposu este secretarul personal a lui Maniu cu un salariu de 5.000 lei. Este arestat pentru a doua oară în 1939, fiind acuzat de propagandă împotriva Frontului Renașterii Naționale dar și pentru că în locuința sa s-au găsit părți necenzurate din procesul Skoda. Pe marginea acestor evenimente începe cel de-al doilea război mondial, la 21 martie România decretând mobilizarea generală iar două zile mai târziu se semna tratatul economic cu Germania. În timpul războiului, Coposu a asigurat legăturile cu guvernul englez de la Liverpool, cu trimișii români la Stockholm și cu misiunea de la Cairo. Tot în calitate de secretar a lui Maniu, Coposu a participat la întâlnirea dintre liderul național țărănist și Antonescu, de pe 2 septembrie 1940, prin care s-a hotărât abdicarea lui Carol al II-lea. Despre Antonescu, Coposu afirma: *Antonescu era un mare om și împrejurarea că se bucura de o stimă deosebită din partea lui Hitler a ferit România de multe necazuri. Se pare că această orientare pro-germană i-a cauzat înfrângerea, orcheștrată din umbră de sovietici*.

Treptat-trept directivele Moscovei au devenit tot mai imperioase. După guvernările Sănătescu și Groza au fost organizate alegeri pentru numirea unui nou guvern. La aceste alegeri, Coposu a candidat pentru circumscripția Sălaj, fără a fi ales. El a fost convins că pe 19 mai 1946 țărăniștilor li s-au furat 50.000 de voturi. Afirmările sale la adresa noului regim, dar și legăturile cu Maniu i-au adus a treia condamnare și cea mai lungă. Perioada petrecută aici a fost descrisă în arhivele Securității. Iată ce spun acestea: *Deținuții înnebuniți de foame recurgeau la cele mai năstrușnice metode de supalimentare și anume: mâncau iarbă, câini, pisici vâdate de pe cuprinsul canalului. S-au mâncat și larve de cărbuși și tot felul de plante și vietăți care erau socotite nutritive pentru salvarea vieții sau prelungirea agoniei*.

Pe perioada detenției Coposu va fi pedepsit de mai multe ori la carceră sub diferite pretexte. Erau selectați mai ales cei care făcuseră parte din partidele istorice. O carceră era prevăzută de regulă pentru o singură persoană, dar Coposu a împărțit-o alături de altă persoană. Detenția sa s-a sfârșit pe 9 iulie 1963, iar timp de doi ani este mutat cu domiciliu obligatoriu în comuna Rubla, raionul Brăila. Despre perioada petrecută aici Coposu scria: *Mă gândesc cu foarte multă nostalgie la perioada petrecută la Rubla, deși în timpul iernii localitatea era expusă la toate intemperiiile. Eram ca în romanul "Satul uitat", o categorie de oameni fără contact cu civilizația comunistă, care mai purta însemnele civilizației de dinainte*. După alegerea lui Ceaușescu în funcția de prim-secretar la 22 martie 1965 și ridicarea

(continuare în pag. 28)

Cici Maria Drăgan

Monolog cu vizitiu

(*urmare din numărul anterior*)

Dar timpul nu mai putea fi dat înapoi, fapta era veche și doar gustul amar al trădării rămăsese, influențându-i și relațiile actuale. Un om dezamăgit, neîncrezător, lovit și însingurat. Crezi că așa ar trebui să se simtă acum individul? Poate că uneori, când citește sau când vede vreun film despre omenie, prietenie, încredere, tresare vinovată sau poate că gândește: „bine i-am făcut, că prea-i mergeau toate din plin, prea era cu nasul pe sus, că și bărbatu-său...”. Nu știu ce gândește, n-am cunoscut persoana, dar vine o clipă când trebuie să tragi linie și să faci socoteli. Omul ridică ușor din umeri.

- Sigur că pe lume există amărăciune și dezamăgire, dar n-avem voie să devenim complici cu ele, căci astfel golim viața de sens. Așa i-am spus prietenei mele.

Vizitiul mă ascultă doar cu o ureche. Moțăie pe capra trăsorii, legănat de sunetul monoton al copitelor: trop-trop, trop-trop, trop-trop. Nu sunt sigură dacă n-a adormit între timp. Oricum, caili cunosc prea bine drumul.

Mie nu mi-e somn, în ciuda întunericii tot mai învăluitoare. Printre urechile ciulite ale cailor, strada se vede din ce în ce mai vag, ca o ață îngustă și dreaptă, parcă fără capăt, deși duce cu siguranță undeva. De o parte și de alta a drumului, siluete de arbori încremeniți într-un somn fără vise. Frunzișul bogat încă pare desenat de scenograful unui teatru fără pretenții. Se repetă la infinit o singură coroană rotundă, de parcă o mână uriașă ar fi tuns arborii la fel, multiplicând la infinit același model. Cam multă lipsă de imaginație! Nu mi-ar plăcea să mă aflu acum în sala unui teatru cu decorul atât de minimalist. Este plictisitor, dar se poartă.

Împung cu degetul spinarea vizitiului. Nu-mi place să vorbesc de una singură deși, de când m-am urcat în trăsura, nu-mi dau seama în ce moment, numai asta am făcut. Dar mai am atâtea de spus și nu știu când se va ivi capătul și va trebui să cobor.

Tresare ca trezit din somn. O fi și el obosit, nu-i ușor să lucrezi numai noaptea și pe deasupra să primești și atâtea confesiuni. Oare ce face el ziua? Dar la întrebarea asta nu-mi răspunde decât tăcerea. Caili nechează ușor, încercând parcă să-și revină din monotonia trapului ușor.

- Trebuie neapărat să-ți prezint o faptă bună?! Dacă nu, mă dai jos? Credeam că ai renunțat sau că ai uitat, am vorbit atâta... Uite mi-aduc aminte de o faptă urâtă, de care mă rușinez și astăzi. Eram adolescentă, eram la vârsta la care vrei să pari, în ochii celorlalți, altceva, mai bun, mai inteligent, mai... Revăd scena: împreună cu mama, gata să intrăm într-un magazin. Din sens opus – un coleg de clasă. Ne știam din prima zi de grădiniță, dar parcă abia acum îl descopeream. un băiat slăbuc, desirat. cu acneea

înflorită pe obrazul palid. Înainte de a ni se întâlni privirile, m-am îndepărtat de mama, prefăcându-mă că sunt singură. A fost singura dată când m-am rușinat cu ea. Să nu crezi că era prost îmbrăcată sau că avea părul în dezordine. Dimpotrivă, era tânără, frumoasă, cu niște ochi albaștri care atrăgeau priviri admirative, pe care eu nu le-am simțit niciodată. Și totuși... mă întreb ce-o fi fost în capul meu amețit de primii fiori. Noroc că mama n-a observat nimic, sau doar s-a prefăcut că nu observă și și-a continuat calmă drumul. Dar faptul că n-am uitat nici până azi întâmplarea (n-am putut să o ascund undeva în sîpetul timpului) mă bucură, dar mă și întristează în același timp. Mă întreb uneori dacă și copiii mei trăiesc același sentiment de jenă când sunt cu mine. Nu vreau să aflu răspunsul. Facem atâtea fapte fără rost, necugetate, de parcă n-am avea niciodată de dat socoteală.

Vizitiul clatină ușor din cap, în semn că m-a ascultat, dar nu știu ce gândește. M-o fi condamnat în sinea lui. Oricine ar face, cred, același lucru. Asta îmi aduce aminte de bunica, o femeie înțeleaptă, cu un real talent de narator. Mi-a povestit că într-o noapte a fost dusă la judecată.

- Cum care judecată? Judecata de apoi, desigur. Nu știa cum a ajuns în fața unei mese lungi, pe care se afla o balanță, perfect cumpănită. Cele două talgere, unul alb și unul negru, erau agățate de lanțuri aurii. Privea fascinată sclipirea lor metalică rece. Și-a înălțat apoi ochii spre două ființe aflate în fața mesei, părând a străjui talerele. Amândouă ființele erau îmbrăcate la fel, în straie lungi și drepte, una în alb, cealaltă în negru. Sub privirile severe ale celor doi, talgerele au început deodată să se miște ușor, talgerul negru coborând din ce în ce mai mult, dovadă că atârna mai greu, deși pe el nu se vedea nici un obiect. Când mișcarea a încetat, din spatele celor două ființe s-a arătat un omuleț urât, cu un cap uriaș și o gură rânjită, având în mână o cangă, un fel de cârlig, pe care i l-a înfipt în braț. Durerea a fost cumplită și i-a paralizat orice încercare de a se elibera. A început să plângă cu lacrimi grele, rugându-se să fie iertată, avea copii mici acasă și nu putea să-l urmeze pe omulețul cu cangă. Surd la rugăminți și lacrimi, acesta trăgea din răspuțeri, târând-o spre ieșirea din sală. Când era gata-gata să treacă pragul, de undeva, din umbră, s-a auzit o voce blândă, suavă, ca o mângâiere, care i-a cerut ființei înveșmântate în alb să toarne pe talgerul mai ușor o picătură din sângele aflat într-o sticlucă de cleștar. Bunica nu văzuse până atunci sticlucă, apăruse ca prin minune pe masă. Pe dată, balanța s-a echilibrat, iar vocea cea blândă a îndemnat-o să plece acasă la copii și să încerce să facă mai multe fapte bune, căci doar ele o vor salva.

- Sigur c-a fost doar un vis din care bunica s-a trezit cu lacrimi pe obraz dar și cu o rană destul de serioasă pe mâna stângă, chiar în locul în care cangă omulețului mușcase din carne. N-a uitat visul și mereu ne sfătuia să facem numai bine. Eram prea mică să înțeleg, dar iată că acum îmi ceri să-ți prezint măcar o faptă bună și eu...

(*continuare în pag. 25*)

- Nu, nu lungesc vorba, dar ce să fac dacă memoria nu mă ajută. Mă gândesc, poate vrei să-ți spun cum am salvat pe cineva de la moarte, cum am schimbat destinul cuiva, cum am oprit o catastrofă, cum... Dar nimic din toate astea, faptele mele sunt ale unui om obișnuit, nu înșel, nu invidiez pe nimeni, n-am dorit niciodată răul cuiva, n-am săpat ca să ajung mai sus, n-am furat și nici n-am omorât pe nimeni. Și dacă nimic din toate astea n-am făcut înseamnă că sunt un om bun? Încerc să mă port ca un om civilizată, să privesc oamenii cu bunăvoință și să înțeleg motivele acțiunilor umane. Asta mă ferește adesea de dezamăgiri. Iau oamenii așa cum sunt, cu bune și rele, căci nimeni nu-i perfect pe lumea asta. Pentru prima dată omul își întoarce fața spre mine, dar în întuneric, nu-i disting trăsăturile. Îi simt privirea întrebătoare.

- Vrei să știi dacă iubesc adevărul? Cum să nu, deși adesea adevărul poate fi crud și dureros. Cum poți să-i spui unui bolnav că nu mai are nicio șansă, sau unui om urât că sperie cu hidoșenia lui pe cei din jur, deși acesta este adevărul. Știu că există oameni care nu pot spune minciuni, dar mai mulți și mai periculoși sunt cei care nu pot face diferența dintre minciună și adevăr.

- Eu? Când nu pot spune adevărul, tac. Nu e o atitudine înălțătoare?! Poate că nu, dar așa procedez eu, nu vreau să mă arăt nici mai bună și nici mai valoroasă decât sunt în realitate. Ți-am mai spus că sunt doar un călător al clipei care trece! Chipul i se contopește cu întunericul dens.

- Ce frig s-a făcut deodată! Mă pătrunde în oase și în inimă... Te rog, întoarce trăsura... Ce întuneric de smoolă... Unde au dispărut copacii, și casele, și strada... Unde? Și tropotul cailor se pierde în pâsla negurii ce se lasă peste copaci, peste case, peste stradă...

Pernele trăsorii prind viață și acoperă cu negrul lor spațiul; respirația devine horcăită, șuierătoare. Întind mâna să ating spatele omului de pe capră, dar degetele se pierd în întunericul din jur, contopindu-se cu el într-o încleștare fără putere. Vreau să strig, dar vocea și-a pierdut însușirea omenească. Mă agăț ca de un pai salvator de horcăitul neputincios scos din gâtlej. Dacă încă îl aud, nu e totul pierdut. Aș vrea să-l mai văd pe vizitiu, mi-am amintit o faptă bună, poate mă ascultă! O să-i placă și lui și poate că talgerul alb va mai coborî puțin. Dar trăsura a dispărut, caii de asemenea, tropotul lor e doar o amintire din altă viață.

Strâng în mână o margine tare, dar nu este marginea trăsorii. Strâng, până mi se albesc degetele, și... mă trezesc, lac de sudoare, cu fața arzândă și cu degetele într-o încleștare teribilă. Nu recunosc locul, mă frec la ochii înroșiți cu pumnii strânși, apoi adun repere ale locului și recunosc în sfârșit vechea mea cameră, plină de cărți. În mână țin strâns coperta cartonată a micuțului volum de catrene al lui Omar Khayyam. Cu el adormisem în fotoliu și visasem, sub imperiul unei poezii care m-a fermecat, m-a pus pe gânduri, m-a contrariat:

*„Ivirea mea n-adusese niciun adaos lumii,
Iar moartea n-o să-i scadă rotundul și splendoarea
Și nimeni nu-i să-mi spună ascunsul tâlc al spumii;
Ce rost avu venirea? Și-acum, ce sens plecarea?”*

*Noi nu vom ști vreodată ce ne așteaptă mâine.
Tu bucură-te astăzi! Atâta îți rămâne.
Ia cupa și te-așează sub luna de cleștar
Căci mâine poate luna te va căta-n zadar!”*

Aud în minte vocea nerostită a vizitiului: „Sunt întrebări la care trebuie să te gândești, dar nu aștepta prea mult răspunsurile, și bucură-te astăzi de tot ce ți s-a dat. Poate că e singura viață de care te vei bucura!”

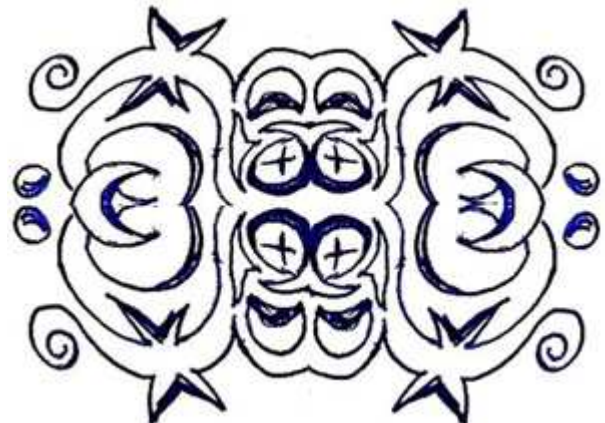
Ascund visul în sipetul fermecat al timpului, acolo unde-mi țin comorile.

(urmare din pag. 7)

față, a părăsit definitiv sala. La cina care a urmat în aceeași seară nu a vorbit aproape deloc. Unii biografi susțin că de atunci marele poet nu a mai vrut să asculte niciodată muzica marelui compozitor.

În fine, am putea spune că, cei doi titani ai creației universale, au fost legați mai degrabă printr-o admirație reciprocă decât printr-o prietenie autentică. Iar dacă au existat între ei mici neînțelegeri, cu siguranță că ele nu au afectat deloc desăvârșirea operei lor. Amândoi au cunoscut forța geniului, au stăpânit cu prisosință duhul naturii împrumutând din puterile ei ascunse. Și, așa cum însuși Beethoven o mărturisea contemporanilor săi: *“Nu există nimic mai frumos decât să te apropii de dumnezeire și să răsfrîngi lumina ei asupra neamului omenească”.*

desen de Elena-Liliana Fluture

Melania Cuc

DINCOACE DE LUMEA DEZLĂNȚUITĂ

Ioan Barb și "Picătura de infinit"

Cu un debut poetic încă din 1979, urmat de o odisee în care activitatea literară și cea jurnalistică merg mână în mână, Ioan Barb revine pe piața de carte cu al doilea volum de versuri, pe care și-l intitulează **Picătura de infinit**. Cartea a apărut la Editura ATU din Sibiu, în Colecția "Raftul de poezie".

Așa cum este firesc pentru poezia pe care un autor o adună între copertele unei cărți de-a lungul unui timp în care travaliul poetic a trecut el însuși prin etape experimentale și convingeri stilistice, și în volumul de față se simte cum scrisul a fost condus cu mână fermă, adunând șuvoiele de inspirație într-un adevărat fluviu de imagini și exemple de filosofie ce se sincronizează, elaborat și aproape elegant, cu starea de spirit din care se naște emoția.

Creația lui Ioan Barb este mai mult decât sugestivă, adesea ilustrativă și conjugată cu întrebări la care autorul le dă, atunci când crede de cuviință, răspunsul. Avem cartea unui poet care știe ce este Poemul, nu se lasă în voia sunetelor pentru a-și liniști foamea de certitudini.

Cuvinte coborâte din alte lumi și din alte vremuri sunt așezate în front cu locul comun, cu acel cotidian în care cosmosul se "stinge" prin steaua căzută, - devine creație. Creatorul este doar un vector subtil și înnobilit cu bucuria cunoașterii de sine.

"Mesajul meu se pierdea în curbură" - (spărgătorul de stele) este un exemplu de adaptare a stării de a fi, a atotcuprinzătorului spațiu galactic, culori dispersate în picături de ploaie, în devenirea de lacrimă materială, palpabilă.

Nu doar nemărginirea este cercetată cu inima, cu ochiul și cu verbul de către poet, el reușește performanța de-a descoperi miracolul și în natura cu care ne-am obișnuit într-atât, încât nu o mai privim cu spaima și altruismul unui îndrăgostit.

"Sufletul său, ud de singurătate, de ploaie" (când cântă în tine păsări străine) - este un exemplu de poem în care, pentru autor, modernismul sec, decopertat de petalele florilor de câmp, nu s-a inventat încă. Natura în consonanță cu omul-de-asflat face miracolul și poetul știe cum să își aleagă matricea în care aruncă silabele din care va răsări, mai apoi, poezia.

Avem în fața noastră un poet cu har, un poet care nu se azvârle în mijlocul cuvintelor ca într-o coridă. Nu le subjugă, nu le pleznește și nu obosește reluând, repetând o idee, de aceea poate, poezia de față este mustoasă și echilibrată, fără sinuozități care să deranjeze.

Deși versurile sunt aparent domestice, ele privesc dincolo de dimensiunea imediată și în *picătura de infinit* pe care poetul o disecă cu profesionalism și responsabilitate, detaliile mici au o semnificație uriașă.

"Mă străbate diseparea, ca un tren ce aduce făină" (Stins ca un imperiu decăzut). Lupta sa personală are accente de singurătate uneori, numai că ea, singurătatea poetului, nu se desăvârșete în turnul de fildeș. Ioan Barb privește și își slujește Țara defel imaginar, soldat cu arma la umăr și arma sa este... literatura. Bună.

O poezie nostalgică, năbădăioasă, frumoasă sau cu răni pe față... așa percep eu fiecare pagină din carte. Nu doar poemul pe de-a-ntregul prinde consistență cu fiecare rând scris, Ioan Barb are amprenta sa proprie de exprimare.

Tehnologia de ultimă generație intervine și în angoasa poetică, pune unghia în gâtul din care ies cuvinte și aici, silabele poetice dor. Și... poemul, aici, este de o altă nuanță, - pe-bucăți și cu rașpelul nervozității ideii în sine se simte cum se rupe versul. Vezi "Programat să ucid cu mintea mea" (pag.23). Evident, autorul se descurcă printre metafore chiar dacă acest gen de abordare poetică se simte că nu i se potrivește.

Interesantă este și experiența alinierii de spații care natural nu dețin convergență, alăturării de sentimente și arhetipuri ca și rupei dintr-un lanț trofic, - peste care neliniștea ce va fi să fie se asedimentează.

Poemele lui Ioan Barb sunt secvențiale ca structură, cu o bură de inocență (care dă bine) și cu acel restor indefinit ce are puterea, prin Artă, să declanșeze criza de conștiință a omului modern și, cu atât mai pregnant, să trezească conștiința poetului. Un poet care se ia în serios și care, în demersul său creator știe unde să așeze stropul de infinit, - un semn care poate fi luat punctual, doar un punct din care pornește linia orizontului. Cerc.

O carte ca o introspecție în fața oglinzii unui ocean, - un loc în care peștii, oamenii și stelele de pe cer trăiesc mirajul vieții defel virtual.

Marin MOSCU

Surpriza Luminiței Moiescu

Deodată am devenit propriul meu prizonier. Mâna stângă și piciorul stâng, toată partea stângă a corpului meu a devenit un mușuroi de furnici. Chiar și creierul simțeam că mi se clatină în cap. Am întins mâna dreaptă spre mâna stângă și am început să mișc degetele ca pe un flaut neauzit. Totul devenise o absurditate.

- S-a întâmplat cu mine ceva, ceva care-mi va schimba destinul. Trebuie să lupt cu mine însumi. În câteva secunde părea că mi-am revenit.

- Revenit? O amăgire!

La câțiva zeci de metri era Dispensarul Uman. Aici, doctorul Lucian Ciupercuță îmi ia tensiunea, mă ascultă cu stetoscopul și-mi spune:

- De-acum trebuie să fii atent.

- Ce-nseamnă să fii atent?

El îmi explică și-mi dă trimitere la neurolog, încercând să cheme salvarea, salvare pe care am refuzat-o. M-am urcat la volanul propriului automobil și într-o oră am fost la ușa cabinetului de neurologie. Aici, înghesuiala mare îmi neliniștește și mai mult așteptarea. Totuși, noroc! O fată mă cunoaște. Roagă mulțimea să-mi dea voie să intru la medicul de serviciu. Lumea a înclinat! Ea, tânăra, îmi lăudase din răspuțeri opera poetică și am avut noroc. Ușa s-a deschis și sora a întreat:

- Cine urmează?

- Dumnealui, poetul! strigă tânăra. Medicul, doctorița Luminița Moiescu, mă privește cu simpatie.

- Dezbrăcați-vă până la brâu, dați jos și ciorapii din picioare. Mă conformez cu greu. Simt că vocea-mi este schimbată. Mi se ia tensiunea. Sunt verificat cu mială de farmecătoarea doctorița Luminița care-mi dă verdictul:

- Aveți un AIT pe cinst. Trebuie să faceți analizele pe care vi le prescriu și acum, acum, luați această pastilă, apoi mergeți la farmacia de peste drum și luați medicamentele pe care vi le-am prescris. Tratamentul trebuie să-l începeți imediat. Reveniți la control peste o lună. E bine?

I-am mulțumit și am ieșit pe ușa. Tânăra fată radia de bucurie că a fost în stare să mă ajute

- Îmi dați și mie o carte cu autograf?

- Cum să nu! Și-ți mulțumesc pentru gestul tău de mare noblețe. Îi dau cartea și-mi spune:

- Este cadoul cel mai de preț pentru mine, azi este ziua mea de naștere.

Merg la farmacie, cumpăr pilulele indicate. Urc la volan și-mi iau drumul spre casă. În singurătatea mea trec la masa de lucru. Mă grăbesc să citesc broșura dată de frumoasa doctoriță. Surpriză: pe cartea de vizită pusă în broșură găsesc scris: "astăzi este ziua mea".

Pun mâna pe telefon. Formez numărul și când i-aud vocea mă luminez simțind cum îmi crește tensiunea. Mi-am cerut scuze și i-am promis că la primul control va avea cartea cea mai proaspăt publicată. Florăriile din Orașul Unirii sunt situate de ani buni doar în Piața Centrală și florile, vai de calitatea lor, din ele doar simbolul rămâne!

Alături de buchetul de flori, cartea cu dedicația de rigoare și emoția, mă fac să fiu neîndemânic.

- Cu toată stângăcia de care dați dovadă, permiteți-mi să vă pup. Mult succes și multe cărți în viitor.

- Să înțeleg că-mi va fi bine?

- Așa sper. Colega mea de la RMN mi-a șoptit că totul este ok. Acum să vedem analizele, cică sunt zece înnegrite. Așa-i?

- Așa este! Dar de unde știți?

- Secret. Văd că ați mai dat jos câteva kilograme și nu mai vorbiți cu gura strânsă. Dezbrăcați-vă să vă consult din nou. M-am conformat. Vocea și privirea ei îmi vindeau sufletul și trupul. Măinile ei ce lunecau ușor pe corp îmi mângâiau inima și creierul.

- O, Doamne, de ce nu am jumătate din anii pe care-i am acum?

- Arătați ca la treizeci de ani și o să arătați și mai și...doar dacă-mi acceptați sfaturile. Nu uitați să citiți email-urile pe care vi le voi trimite. Numai așa o să am o mână pe creierul dumneavoastră și o mână pe inima dumneavoastră.

- Și sufletul, cu sufletul cum rămâne?

- El se vindecă prin inimă și creier și asta după ce iese din AIT.

- Înțeleg luminoasele dumneavoastră cuvinte și orizontul bunătății prin care-mi scâlțați sufletul, seducătoare și angelică!

Luminița zâmbi parcă deslușind și împlinind tainele unui mister.

- De ce zâmbiți? Sau, poate ...

- Sau poate, ce?...

- Poate visez eu cu ochii deschiși adevărul.

- Care adevăr?

- Sunt singur pe lume. Soția mi-a murit acum un an într-un accident de circulație. Copiii sunt la casele lor, au copiii lor și greutățile lor.

- Totuși, de un copil ați uitat. Ați uitat de Cristi și de mine. Surpriză, nu? Veniți în camera alăturată dacă credeți că sunteți în stare. Surprizele nu s-au terminat.

Deschise ușa și în fața mea apăru Maria. Uluit cum eram, m-am sprijinit de Luminița.

- Chiar că este un mister, un mister nedeslușit! Cum, tu ești?

- Eu sunt. Vino să te pup. Luminița Moiescu, frumoasa doctoriță este cea care mi-a dat viață din nou.

(continuare în pag.30)

Mitruc POPOIU

Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan

10. "Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor"

Sfântul Botez este întâia dintre Tainele Sfintei Biserici, prin care se intră în Sfânta Biserică. Importanța sa între cele șapte Taine ale Bisericii stă în aceea că numai ajungând membri ai Bisericii lui Hristos ne putem învrednici și de primirea celorlalte Sfinte Taine. Necesitatea sa pentru toți este arătată prin aceea că: "de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu" (Ioan 3, 5). Taina Botezului a fost așezată de Mântuitorul prin cuvintele: "Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh" (Matei 28, 19).

Taina Sfântului Botez nu se repetă, căci "este un Domn, o credință, un botez" (Efeseni 4, 5). După cum cineva nu se naște trupește decât o singură dată, tot așa nașterea sufletească nu poate fi decât una. Așezarea specială a articolului referitor la Botez în Simbolul de credință stă tocmai în aceea că, la începuturile creștinismului, existau unii care cereau repetarea lui pentru cei care săvârșeau păcate grave.

Cel dintâi care a botezat a fost sfântul Ioan Înaintemergătorul Domnului, în apa Iordanului. Dar botezul lui doar închipuia curățirea de păcate prin credință și pocăință și nu avea puterea curățitoare a botezului în numele lui Iisus Hristos. Chiar Ioan spunea: "Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine... Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc" (Matei 3, 11). Mai târziu, Sfântul Apostol Pavel, aflând pe unii care s-au botezat cu botezul lui Ioan, confirmă: "Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos". Atunci aceștia s-au botezat în numele Domnului Iisus (Fapte 19, 4-5), adică au primit Botezul creștin.

Sfânta noastră Biserică săvârșește Botezul prin afundare de trei ori în apă, nu prin turnare sau prin stropire, pentru că însuși cuvântul botez înseamnă "a afunda". De asemenea, validitatea lui constă în efectuarea sa în numele Sfintei Treimi: "Se botează robul lui Dumnezeu (numele) în numele Tatălui, amin și al Fiului, amin și al Sfântului Duh, amin, acum și pururea și în vecii vecilor, amin".

Efectele primirii Tainei Sfântului Botez sunt: iertarea păcatului strămoșesc și a tuturor păcatelor săvârșite înainte de Botez în situația celor în vârstă, nașterea la o viață duhovnicească nouă, curată și sfântă și de asemenea, primirea în sânul Sfintei Biserici, adică numărarea celui botezat între fiii ei, putându-se împărtăși de toate celelalte Sfinte Taine și de bunurile sufletești pe care Sfânta Biserică le dăruiește membrilor săi.

Săvârșitorii Tainei Sfântului Botez sunt episcopii și preoții, căci lor le-a încredințat Mântuitorul Iisus Hristos puterea de a săvârși Sfintele Taine. În caz de nevoie diaconul sau un simplu credincios poate să

boteze, având însă grijă să rostească cuvintele care arată că lucrarea se face în numele Sfintei Treimi. Ulterior preotul va citi celelalte rugăciuni din rânduiala Botezului și va administra Tainei Mirungerii și a Împărtășaniei.

Deși sunt unii creștini din afara Bisericii Ortodoxe care spun că nu trebuie să botezăm pe prunci, pentru că nu pot să mărturisească credința lor, noi știm faptul că din timpul Sfinților Apostoli se săvârșea botezul copiilor: Lidia și casa ei (Fapte 16, 15), temnicerul din Filipi și casa lui (Fapte 16, 33), Crispus și casa lui (Fapte 18, 8), Stefanos și casa lui (1 Corinteni 1, 16). În plus, cel nou botezat are ca garant pe nașul care mărturisește pentru credința lui, rostind Crezul. El își ia îndatorirea ca noul creștin să fie crescut în credința Bisericii. Ca să poată face mărturisirea de credință, nașului i se cere să fie creștin ortodox. Părinții pruncului nu pot fi nași.

Pe lângă botezul obișnuit, Biserica mai cunoaște și un Botez al muceniciei sau al sângelui (Matei 10, 32; 16, 25), cunoscut în cele dintâi veacuri creștine în rândul martirilor care nu apucaseră să se boteze. Sfântul Grigorie Teologul îl socotește asemenea Botezului din apă și din Duh. De asemenea, se mai cunoaște și Botezul dorinței, care constă în dorința arzătoare a cuiva de a ajunge membru al Sfintei Biserici, ducând o viață de pocăință și virtute și care dintr-o pricină oarecare nu ajunge să primească botezul.

(urmăre din pag. 23)

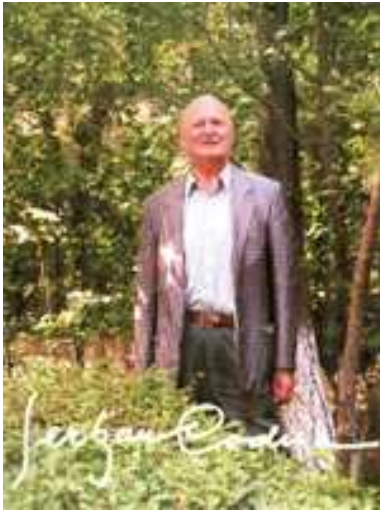
domiciliului forțat, Coposu se stabilește împreună cu toată familia la București și rând pe rând lucrează ca muncitor într-un atelier de confecții metalice, apoi într-un șantier de construcții de pe lângă Casa Scânteii. Nici în timpul regimului Ceaușescu, Coposu nu a scăpat de ghearele Securității care-l va urmări în mod constant. Dintr-un raport al Securității aflăm: Corneliu Coposu trăiește singuratic, evită foștii lui prieteni și colaboratori politici din cauza cercetărilor la care este supus în mod constant. De la jumătatea anilor '80 politica lui Ceaușescu începe să fie tot mai contestată de către liderii mondiali. În iulie 1987 Coposu are o întrevedere cu Jean Marie Doyer care-i va propune să adere la Uniunea Creștin Democrată. Dintr-o scrisoare trimisă de aceasta lui Coposu aflăm: Știm că Gorbaciov nu-l are la inimă pe Ceaușescu, zilele lui fiind însă numărate. La 8 ianuarie 1990 se reînființează PNT sub președenția lui Coposu. Cinci ani mai târziu Coposu se stingea din viață, biruit de boală și de anii grei petrecuți în temniță.

Maria TIRENESCU

**Poetul Șerban Codrin a primit titlul de
"Mare Maestru Tanka, Renku și Haiku"**

Societatea Română de Haiku din București și Societatea de Haiku din Constanța, la întrunirea anuală poezilor români de haiku, întrunire care a avut loc în 25 septembrie 2010 la Constanța, cu prilejul aniversării a 20 de ani de la organizarea școlii românești de haiku, i-au acordat și i-au recunoscut poetului **Șerban Codrin**, membru al Uniunii Scriitorilor din România, titlul de „**Mare Maestru Tanka, Renku și Haiku**”.

Acest titlu îi este acordat poetului: „Pentru crearea volumelor «Grădin zen», «O sărbătoare a felinarelor stinse», «Scoici fără perle», «Missa Requiem», «Vedere prin oglindă», «Sălcii vechi și noi», «O pată pe zid», «Păsări ezoterice», «Între patru anotimpuri», «Dincolo de tăcere», antologate și clasificate cu supratitlul «**MAREA TĂCERE**» (2001), pentru întocmirea antologiei sezonale comentate «**Stâlpi de Felinar**», editată de Romanian Kukai, pentru întreaga activitate de inițiat, eseist, memorialist, editor și îndrumător în poezia zen”.

În 1997, poetului i s-a atribuit titlul de „Mare maestru al mesei de lemn”, după premiera sa pentru următoarele tanka:

*Calea laptelui –
în strachina cu apă
a tâmplarului.
M-așez la masa de lemn
cu lingura în mână.*

În același an, scriitorul mai fusese premiat. Pentru haiku-ul:

*Noți fără greieri –
ceva i se întâmplă
Universului*

A fost distins cu mai multe premii literare, între care Premiul pentru poezie pe anul 2000 al Uniunii Scriitorilor din Romania, filiala Dobrogea.

CASA DE CULTURA A SINDICATELOR GALATI

Comunicat:

**CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR
GALAȚI**

organizează

CONCURS NAȚIONAL DE POEZIE HAIKU

*adresat elevilor din toată țara - clasele V-
VIII și IX-XII.*

Se vor trimite 15 poezii haiku semnate cu un motto într-un plic închis - separat în plic să fie și un curriculum vitae și datele de contact - până la data de 20 decembrie (data poștei), pe adresa instituției din Galați, Str.Brăilei, Nr.134.

Premiile vor fi acordate pe 15 ianuarie 2010.

Coordonator proiect:

Angela BACIU
*scriitor, membru U.S.R., consilier cultural
C.C.Sind.Galați*

CARTI

Septembrie - Octombrie, 2010

CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

- ❖ *Viorel Bucur* – **Golul din mine**, poezii, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2010
- ❖ *Marin Moscu* – **Calea pustie**, Editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2010
- ❖ *Titi Damian* – **Umbra**, roman, Editura Omega, Buzău, 2008
- ❖ *Melania Cuc* – **Dantela de Babilon**, roman, Editura Nico, Târgu-Mureș, 2009
- ❖ *Melania Cuc* – **Femeie în fața lui Dumnezeu**, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2007
- ❖ *Melania Cuc* – **Fructul oprit**, roman, Editura Karuna, Bistrița, 2006
- ❖ *Melania Cuc* – **Șotron**, tablete, Editura George Coșbuc, Bistrița, 2005

(urmare din pag.27)

- Dar eu te-am îngropat, ți-am făcut toate pomenirile. Și copiii au plâns la căpătâiul tău. Care-i misterul, doctore?

- Misterul este dezlegat. La accident, cei de la descarcerări au schimbat niscaiva haine ale celor două victime și dumneavoastră ați înmormântat-o pe victima care a fost, Dumnezeu s-o ierte, măcelărită. În schimb, Maria, mama Maria pe care-am tratat-o cu mult drag, după un an și-a revenit. Încet, încet și-a amintit cum o cheamă, cine-i este soțul, cine-i sunt copiii. Azi s-a împlinit anul.

Telefonul sună.

- Poftim, intrați. Iată, sunt copiii și nepoții dumneavoastră, dar și cumnații, cumnatele și nepoții mei, chiar și soțul meu, Cristi. Mama Maria a binecuvântat căsătoria noastră. Dumneavoastră sunteți...

- Fata mea, poți să-mi spui tată?

- Sigur! Programul s-a terminat. Trebuie să-mi cunosc familia.

POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE
"NODURI ȘI SEMNE"

(www.cenaclu.inforapart.ro)

Bogdan ILIN

Iertare

Aș vrea un Rai în care să pot greși,
nu-mi promite inocența!
Pământul m-a binecuvântat cu vină,
nu vreau să uit regretul
nici melancolia morții.
Fă-mă una cu țărâna
să-i învăț pe alții dorul;
dă-mi coasa și îmbracă-mă în negru
și voi crește-n suferința lor.
Nu-mi doresc eternă reverie
ci o viață următoare
să învăț a greși perfect,
să primesc perfecta iertare.

Florin RĂDULESCU

Sinucigașul

Iubita mea cu buzele obscene,
Înlănțuit de noduri gordiene
Am să mă tai de dragul tău la vene
Și-o să dispar în salturi browniene
Călare pe-o cămilă fără gene...

Iar dac-o să rescriu aceste scene
Atuncea, printre genți și sutiene,
Devorator ca o armată de hiene,
Voi tatua heraldice desene
Pe sânul tău lăptos și plin de pene...

Dar, poate mai târziu, acum... mi-e lenel!

Mihaela NECULCEA

Înapoi

Lu-lu, lu-lu, lu-lu,
timp frumos întors pe dos,
regăsite-ar relele,
mâncași-ar surcelele,
să te văd, să te aud,
să-ți cânt dorul început...

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0726 337376, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro